

Patuck-Gala College of Commerce & Management

UDAAN

2023-24

EDITORIAL

Dear Readers,

Welcome to the latest edition of our college magazine, a tapestry woven with the diverse threads of our student body's creativity and intellect. As we turn the pages of this issue, we embark on a journey through thought-provoking articles, evocative poems, and insightful essays—each offering a glimpse into the rich tapestry of experiences and perspectives that define our campus community. The Magazine makes an attempt to present these in various languages namely, English, Marathi and Hindi. With great enthusiasm and zest we present our Annual Magazine Udaan 2023-24 yet again.

At the heart of this magazine lies a celebration of diversity—of ideas, backgrounds, and voices. Our contributors hail from every corner of our campus and beyond, bringing with them a mosaic of cultures, beliefs, and passions.

As we immerse ourselves in the pages of this magazine, let us embrace the diversity of thought and expression that defines our college community. Let us celebrate the courage of our contributors in sharing their stories and insights, recognizing that each voice has the power to spark conversation, inspire change, and shape our collective narrative.

In closing, the editorial team invites you to savor each article, poem, and essay within these pages—to engage critically, to reflect deeply, and to celebrate the richness of our shared experience. Thank you to our talented contributors for sharing their voices, and to our readers for joining us on this journey of exploration and discovery.

Here's to a future filled with continued creativity, dialogue, and growth.

Warm regards,
Editorial Team

Table of Contents

01

STUDENT CORNER > 01 - 22

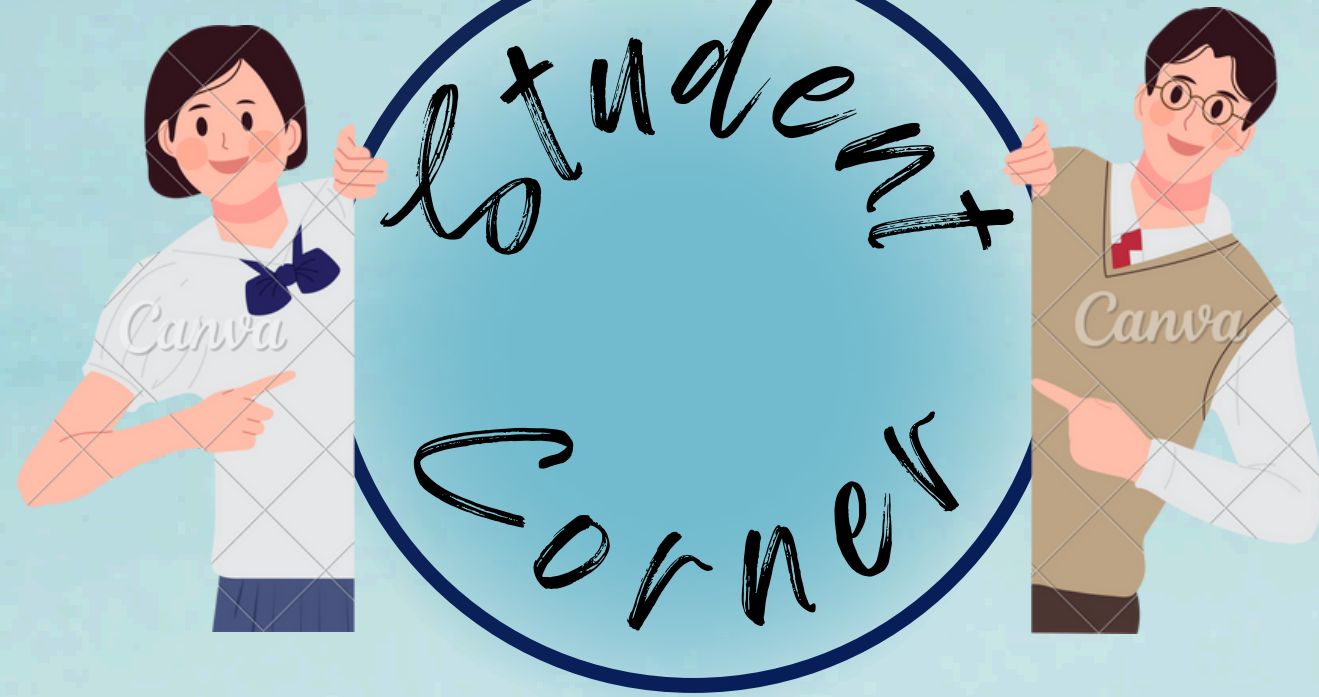
02

FACULTY CORNER > 23 - 31

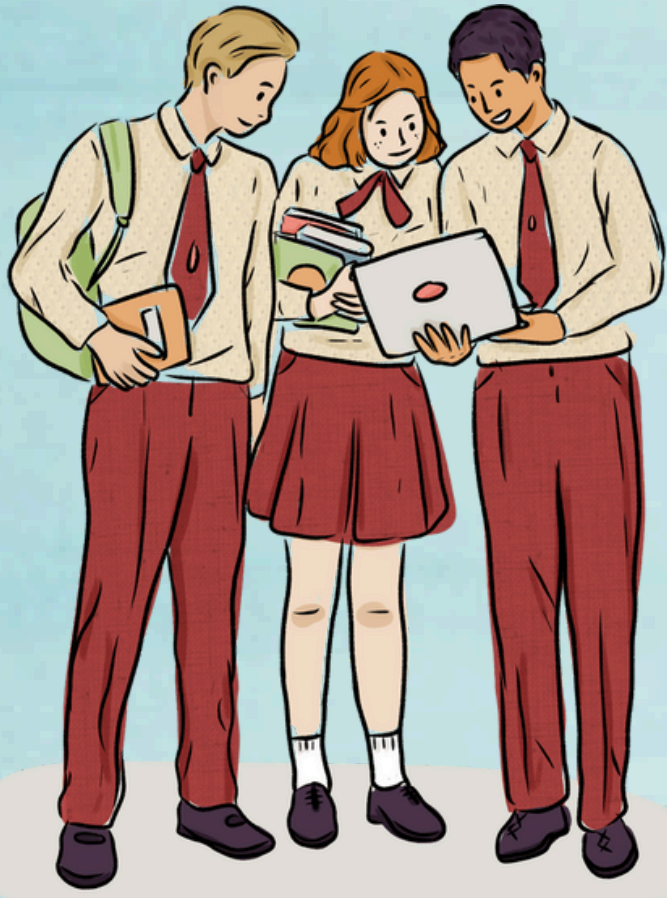
03

POSTER AD-MAKING
COMPETITION WINNERS > 32 - 36

English
Section

Dr. APJ Abdul Kalam

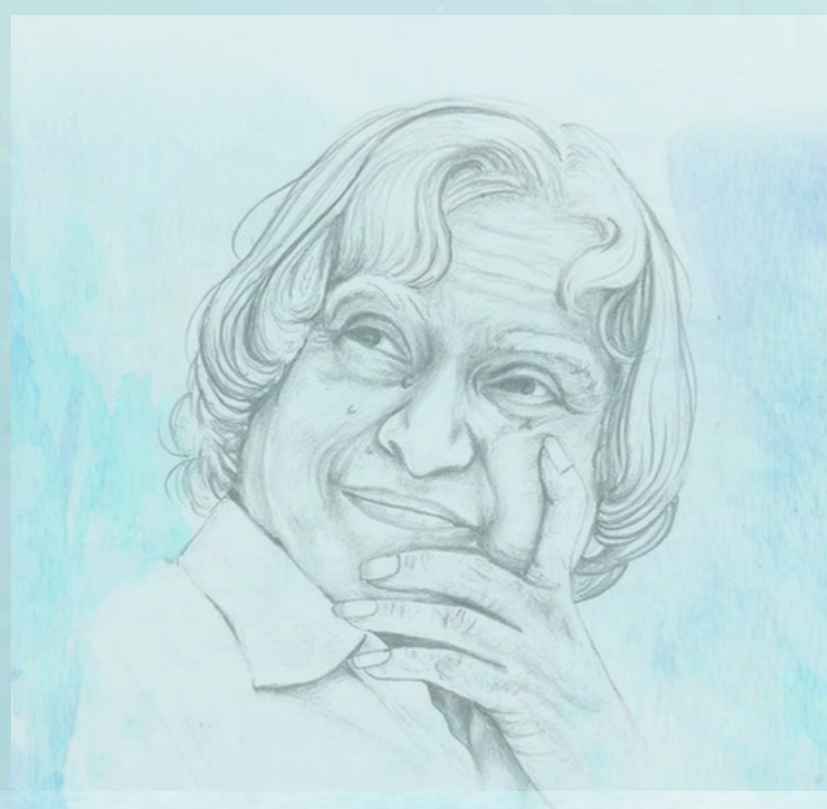
Dr. APJ Abdul Kalam, in full Avul Pakir Jainulabdeen Abdul Kalam was born on October 15 1931, Rameshwaram, India - died on July 27 2015, Shillong, India. He was a Scientist and Politician who played a leading role in the development of India's missile and nuclear weapons programs. He was the President of India from 2002 to 2007. Kalam earned a degree in Aeronautical Engineering from the Madras Institute of Technology and in 1958 joined the Defence Research and Development Organization (DRDO). In 1969 he moved to the Indian Space Research Organisation where he was Project Director of SLV -III - the first launch vehicle that was both designed and produced in India. Re-joining DRDO in 1982 Dr Kalam planned the program that produced a number of successful missiles which helped earn him the nickname "Missile Man". Among those successes was Agni, India's First Intermediate -range Ballistic missile, which incorporates aspects of the SLV - III and was launched in 1989.

From 1992 to 1997, Dr. Abdul Kalam was the Scientific Adviser to the Defence Minister and he later served as the Principal Scientific Adviser to the (1992 2001) to the Government with the Rank Cabinet Minister. His prominent role in the Country's 1998 nuclear weapons test solidified India as a nuclear power and established Dr Kalam as a National hero, although the test caused great concern in the National community. In 1998, Kalam put forward a country wide plan called Technology 2020 which he described as transforming India from a less developed society to developed society in 20 years. The plan called for among other measures, increasing agriculture productivity, emphasising technology as a vehicle for Economic growth and widening Healthcare and Education.

In 2002 India's ruling National Democratic Alliance (NDA) put forward Kalam to succeed outgoing president Kochari Raman Narayan. Kalam was nominated by the NDA even though he was Muslim and his stature and popular personality was such that even the main opposition party, the Indian National Congress also proposed his candidature. Kalam easily won the election and was sworn in as India's 11th President, a ceremonious post in July 2002. He left office at the end of his term in 2007 was succeeded by Pratibha Patil the Country's first Women President.

Upon returning to civilian life, Kalam remained committed to using Science and Technology to transform India into a developed country and served as a Lecturer at several Universities. On July 27, 2015 he collapsed while delivering a lecture at Indian Institute of Management, Shillong and was pronounced dead from cardiac arrest. Dr Kalam wrote several books including an autobiography Wings of Fire (1999). Among his numerous awards, were two of the country's highest honours, the Padma Vibhushan (1990) and the Bharat Ratna (1997).

Vishal Chintanulla
T.Y.B.Com

"The Missile man of India"

Art Therapy

Art therapy is a separate field that combines creative means of expression with visual art media. Art therapy, which was created at the meeting point of art and behavioural therapy, offers individuals with a safe environment to creatively express their feelings, promoting a sense of control over their lives. Art therapy promotes personal development and emotional awareness via activities such as painting, drawing, and modelling, providing a unique way for people to process and share their experiences non verbally.

One of the key benefits of art therapy is self-independence and self-worth. Individuals who engage in artistic expression might gain a better understanding of themselves, their emotions, and behaviours, resulting in increased confidence and dignity. Art therapy, which explores various art forms such as painting, drawing, and sculpting, provides a secure and non-judgmental space for individuals to express their innermost thoughts and feelings, generating a sense of independence and learning about themselves. This process enables individuals to gain confidence, recognise their unique abilities, and get knowledge into their unique identity, all of which contribute to a positive sense of confidence and self-awareness.

Instead of focusing simply on outward environment, art therapy encourages the exploration of a person's inner thoughts, views, and imagination via artistic expression. It allows people to create and show images that come from within, diving into their own inner experiences, feelings, and thoughts. This method allows for a deeper examination of one's emotional world, promoting self-reflection, self analysis, and personal development through the creative process.

Through art therapy, people have creatively expressed themselves through symbols, using his paintings to convey their own sentiments, thoughts, and experiences. Symbols hold significance in art therapy because they bridge the separation between the conscious and unconscious minds. Individuals can get knowledge of their true selves by bringing their unconscious thoughts and feelings to the public through the technique of creativity.

Art therapy is an adaptable approach that can benefit people of all ages, from children to adults. In the context of art therapy with ages, it is vital to examine the individual's developmental stage and special needs.

Children (3-8yrs)

Art activities help children express themselves, build confidence, and improve emotional control and social interaction abilities.

Pre-adolescents (9-11yrs)

It offers a creative outlet for self-discovery, identity creation, and the processing of challenging feelings.

Adolescent (12-14yrs)

Adolescence is an important stage in which art therapy can help teenagers in discovering their sense of self, handling peer pressure, and managing the problems of identity creation.

Young adults (15-18yrs)

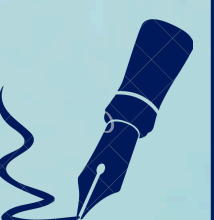
It can help them develop their own identity, deal with pressures from society, and handle mental health issues.

Art therapy is a broad strategy that describes all aspects of human expression and healing via the creative process of art-making. It functions as a link between the conscious and unconscious minds, allowing people to examine their own thoughts, feelings, and experiences directly. Art therapy motivates discovering themselves, emotional recovery, and personal growth via the use of symbols and imagery. Individuals may use many creative categories to explore into their inner knowledge, face their unseen personalities, and start on their journey towards harmony and self-awareness.

“Explore into the colours of self-discovery.

Art therapy: Where the Heart Whispers on Canvas”

Vaishnavi Kadam
S.Y.BMS

Greed Is a Curse

Long ago there lived three handsome young men in a certain Village They loved one another by heart They were very good friends. They have full faith on one another.

Once they were going on a pilgrimage. There was a thick forest on the way. It was the month of June The sun was shining brightly in the sky. It was very hot. They stopped under a shady tree to have rest. They laid down on the on the ground to relax for some time.

By chance, one of them caught sight of a bag at the branch of the tree. He climbed up to the bag, unties it and brought down. In that bag there was another bag which was full of gold coins. They became very happy to see the gold coins.

They decided to divide the gold coins equally among themselves. Two of them started counting. The third friend said "Friends am very hungry I want food first." As they were all very hungry they decided to buy food from a nearby village.

One of them left for the Village. On the way his thoughts were caught by greed. He thought of keeping all gold Coins for himself. He Soon reached the village, first of all he ate food, then he bought for his friends, poisoned it and happily left for the forest. He planned to kill his friends.

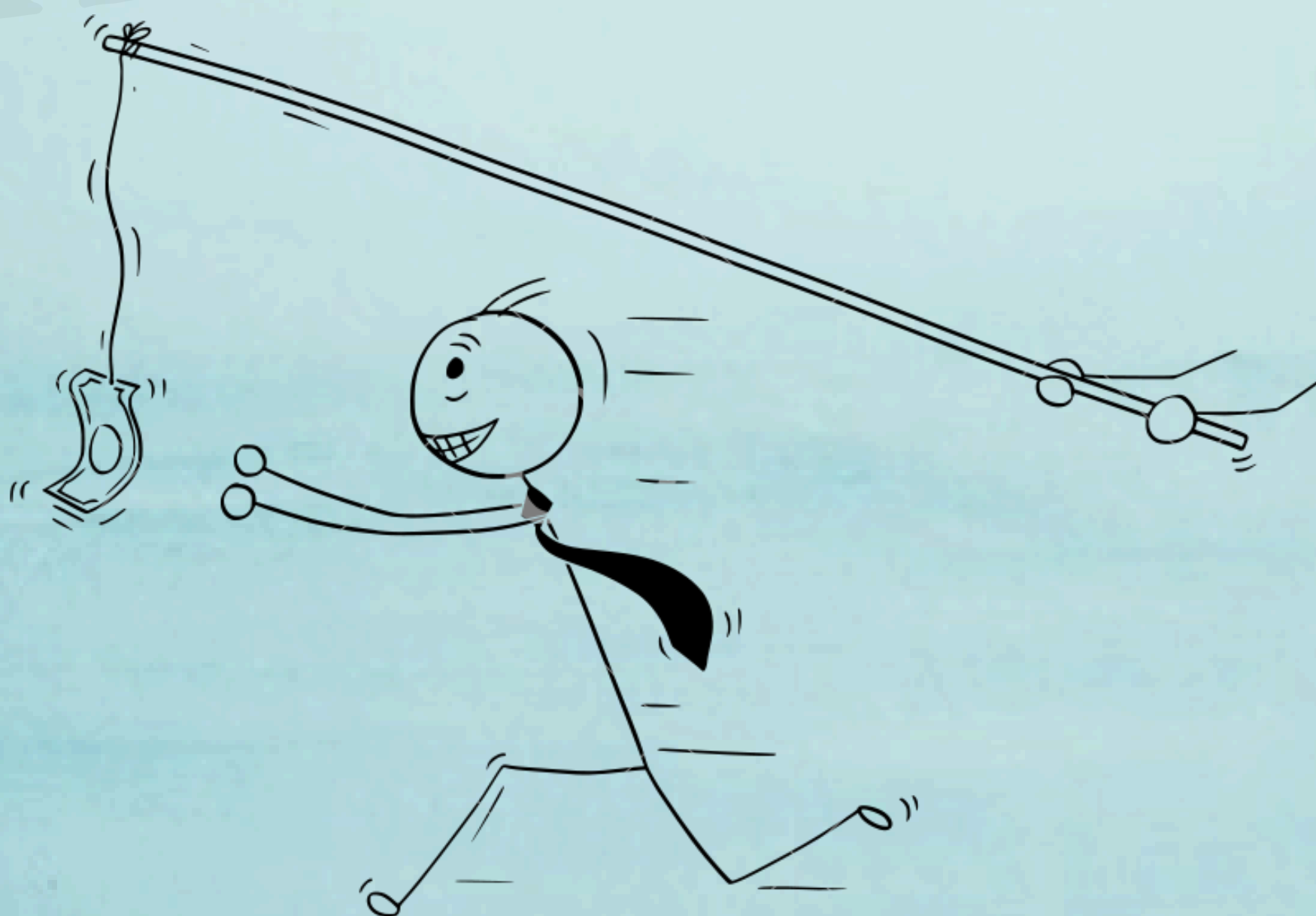
They saw a dog. He was very hungry and stole a piece of meat. He ran away and reached a stream. He saw his own reflection in the water and thought that there was another dog with a piece of meat. He wanted to get but lost his own piece of meat.

Meanwhile his friends had decided to kill his friend and divide the gold Coins equally between themselves. When he came back with the food they fell upon him and killed him They were hungry, so they enjoyed the food their friend had brought for them from the village They did not know that it had been poisoned by their friend. Soon they died.

Dear readers, all the three friends died a tragic death only because they had become greedy. It is rightly said that Greed is a Curse. We should not be greedy and we should not take the things of other people. The result of bad deeds is always bad.

GREED IS EVIL

Priya Bind
F.Y.B.Com

Global Warming Is Changing the World

An international climate assessment finds for the first time that human are altering their world and the life in it by altering climate looking ahead globe warming impacts will only worsen.

In an early February the United Nations sponsored Intergovernment Panel on Climate changes (IPCC) declared in no uncertain term that the world is warming and that human are mostly to blame last week , another IPCC working group reported for the first time that humans -through the green -house gases we spew into the atmosphere and the resulting climate change are behind many of the physical and biological changes that medical accounts have already associated with global warming Receding glaciers early blooming trees bleached corals acidifying oceans killer heat waves and butterflies retreating up mountainsides are likely all ultimately responses to the atmosphere growing burden of greenhouse gases “climate changes is being felt where people live and by many species “ says geoscientist Michael oppeteimer of Princeton University a lead author of the report “Some times change are making life harder to cope with adopting to change Even the modest climate change expected in the next few decades will begin to decrease crop productivity at low latitude where drying will be concentrated At the same time disease and death from heat waves floods and drought would increase toward mid-century up to 30% of species would be at increasing risk of extinction,

As for as Global Warming is concerned all government of the world are also taking steps to reduce the erission of greenhouse gasses countries around the world have recognised this problem and signed a pack in Paris called The Paris agreement I 2015.

Effects of Global Warming

1. As for as Global Warming is concerned all government of the world are also taking steps to reduce the erission of greenhouse gasses countries around the world have recognised this problem and signed a pack in Paris called The Paris agreement I 2015.
2. Disruption of habitats such as coral reefs and Alpine meadows could drive many Plant and animal species to extinctions.
3. Allergies asthma and infectious disease increased growth of pollen producing ragweed- higher levels of air pollution and the spread of conditions favourable to pathogens and mosquitoes

Shravani Palkar
S.Y.BMS

“What is the use of a house if you haven't got a tolerable planet to put it on? ”

Summer of 1985

How could you do this to me?
I thought you were looking out for me.

It happened all of a sudden,
I think it's a mystery.

You blamed me for what you did.
How come you're not ashamed of what you did?

Tell her all the things you want to do,
Kissing her, loving her, a family too

Waking up at 5 just to look at the sunrise,
I hope she can do it too.

You were my sun, now you're just a dead star,
I love that the tension is pulling us apart.

A long time ago, listening to you made me gay,
Now I pray that I forgot whatever you'd say.

You promised it was a living paradise,
It turned into hell. I can't compromise.

I wasted my time writing letters,
But who could've predicted that you would turn out to be a Trickster?

I hate this year of my life,
It's the summer of 1985.

Shivam Vaidya
F.Y.BMS

Missing Someone

The clock is working but the day is not,
Don't know why, but the word 'happy' I forgot
The loneliness I feel which you may not,
Because it was a sad soul which today I caught.

How can I forget the lovely talk you brought?
But today's answer was the 'silence' which I have got.

Past two were the days where alone I walked,
When will you come? Cause I am missing you a lot.

First time when I saw you, I got butterflies,
That day when I thought of you, the actual love defined,
Suddenly when I fell for you, my dreams fled,
Luckily when I talked to you, my soul smiled,
But really, That day when I missed you My eyes cried...

Chetali Bhise
T.Y.BMS

Six Feet Apart

Hi mister, I think you broke the promise,
Dying together was our agreement.

Hope you can hear me, hope you can see me,
Reading your letter aloud makes me feel you are still alive.

I miss the way you annoyed me,
The way you gifted me,
The way you loved me.

I'm sitting at home waiting for you to come home by 9,
Looking for you to tell me, "Baby, you are mine,"
Keeping my head up like how you told me to shine.

It's over 9, where are you?
Please come home.

I miss the way you talked,
The way you were beside me.

I feel silly right now,
Crying in front of you.

Why do you have to be 6 feet apart?
Baby, come back home.

Shivam Vaidya
F.Y.BMS

Poetry

Book Review

Name of the book :- “What to say when you talk to yourself ”

Author:- Dr. Shad Helmstetter

Publisher:- Pocket Books

Publishing Year:- 1986

About the author:-

Dr. Shad Helmstetter is a psychologist and author, who writes about how the way we talk to ourselves, affects our actions and feelings. He believes many of us have negative thoughts because of past experiences, but we can change this with practice. He wrote popular books like “What to Say When You Talk to Your Self” and “The Power of Neuroplasticity”. He even made tapes to help people replace negative thoughts with positive ones. Many people have changed their lives using his advice.

About the book:-

In “What to Say When You Talk to Yourself,” Dr. Shad Helmstetter delves into the concept of self-talk, emphasizing its significant impact on our behaviours, actions, and overall life. The book posits that much of our internal dialogue is rooted in negative patterns established early in life. Helmstetter presents a practical approach to reprogramming this self-talk. By consciously replacing negative thoughts with positive affirmations and proactive statements, readers can reshape their mind-set, overcome limiting beliefs, and pave the way for personal success and fulfilment. The book serves as a guide to understanding and harnessing the power of one’s inner voice to create positive change.

Favourite chapters:-

1. The Five Levels of Self-talk:-

Summary:-

In this chapter, Helmstetter categorizes self-talk into five levels, ranging from the most negative to the most empowering. Understanding these levels is crucial as it helps readers recognize and classify their own internal dialogues, guiding them on how to shift from detrimental self-talk to affirming and constructive self-talk.

2. Solving Problems and Accomplishing Goals:-

Summary:-

Dr. Shad Helmstetter suggests that the way we talk to ourselves can either help or hinder our ability to tackle issues and reach our goals. By being aware of negative thoughts and replacing them with positive, action-focused statements, we can more effectively solve problems and move closer to our aims. For success, it’s important to be clear about what we want, visualize achieving it, consistently use positive self-talk, and adjust our approach based on results. In short, changing our inner dialogue can change our actions and outcomes.

3. Creating Your Own Self-talk:-

Summary:-

Dr. Shad Helmstetter teaches readers how to recognize their current negative inner voices and change them into positive messages. He suggests writing down these new, uplifting statements and reading them daily. By using present-tense phrases like “I am confident,” instead of future-tense ones like “I will be confident,” people can better believe and act on them. Over time, with repetition, these positive messages can replace old negative beliefs, helping readers feel better about themselves and achieve their goals.

Key takeaways from the book:-

- Power of Self-talk.
- Negative Conditioning.
- Reprogramming the mind.
- Phases of Reprogramming.
- Consistency is the key.
- Beyond just positive thinking.
- Practical Application.

Why should we read this book:-

Reading "What to Say When You Talk to Yourself" by Dr. Shad Helmstetter is a transformative experience, highlighting the often-overlooked power of our inner dialogue. The book not only makes readers aware of their subconscious self-talk but also underscores its profound influence on behaviour, emotions, and life outcomes. Helmstetter offers actionable advice, moving beyond theory to provide practical scripts and techniques for personal growth, boosting self-esteem, and overcoming limiting beliefs. As a roadmap to improved mental well-being and a positive life outlook, this book is an invaluable tool for anyone seeking to harness the potential of positive self-talk and achieve their desired goals.

"People with positive self-talk are more successful in their careers, relationships, & life in general."

Book Review

Name of the book: - 101 essays that will change the way you think

Author: - Brianna West

Publisher: - Thought Catalog Books

Publishing Year: - 2016

Language: - English

About the author:-

Author and writer Brianna West is well-known for her writings on philosophy, spirituality, and personal growth. She is the author of several best-selling books, including *The Mountain Is You*, *The Pivot Year*, and *101 Essays That Will Change The Way You Think*. Numerous media, such as Thought Catalog, The Huffington Post, and Forbes, have highlighted West's work.

About the book:-

Brianna West's book, *101 Essays That Will Make You Think*, was released in 2016. It is a compilation of 101 articles on various subjects, such as philosophy, current affairs, and personal growth. The pieces are presented in an easy-to-read, succinct format, and they aim to provoke readers ideas and open their eyes to fresh perspectives.

Favourite chapters:-

1. Why You Should Pursue Purpose Over Passion:-

Summary:-

According to the author it is more important to find a purpose in life than to find your passion. She defines purpose as something that gives your life meaning and direction, while passion is something that you are naturally good at and enjoy doing. West argues that while passion is important, it is not enough to sustain you through a lifetime. She encourages readers to find a purpose that is bigger than themselves and that will give their lives meaning.

2. Embrace negative thinking:-

Summary:-

West addresses the widespread belief that negative thinking is always bad in this essay. She contends that, when applied constructively, negative thinking can actually be advantageous. According to West, thinking negatively can assist us in identifying possible issues, coming up with solutions, and learning from our mistakes. She exhorts readers to accept their pessimistic thoughts and to make use of them.

Key takeaways from the book:-

- Take responsibility for your thoughts and feelings.
- Raise your happiness limit.
- Be kind to yourself.
- Find your purpose.
- Create a daily routine.

Critic:- There's too much to read before getting to the point

Why should we read this book:-

You should read *101 Essays That Will Make You Think* because it is a book that can change your life. It is a collection of essays that cover a wide range of topics, from personal development to philosophy to current events. The essays are written in a clear and concise style, and they are designed to challenge your thinking and help you to see the world in new ways.

Dikshith Kunder
T.Y.BMS

**“Accomplishing goals is not success.
How much you expand in the process is.”**

Book Review

Title of the book :- Eat that frog

Name of the author:- Brian Tracy

Publisher :- Berrett-Koehler Publishers

Publishing year :- 2001

About the author:-

Brian Tracy is a really successful author and speaker who writes about how people can get better at things and motivates them through talks. His famous books like "Eat That Frog!" and "Goals" give practical tips on how to be successful, manage time well, and achieve personal goals. Tracy has also helped companies do better by giving them advice as a consultant. His ideas, especially about managing time, have helped people all around the world, and that's why he's well-respected in the field of personal and professional development.

About the book:-

"Eat That Frog!" is a helpful book by Brian Tracy, encouraging you to tackle your toughest task early in the morning, just like eating a frog. By facing challenges head-on and beating procrastination, you set a positive tone for the day. The book provides easy tips on doing tasks, managing time effectively, and reaching your goals. It's a simple guide for personal and work life, offering practical advice on deciding what's important and stopping procrastination. Reading it can help you do better and be more successful in your daily activities.

Favourite chapters:-

1. Chapter 2: "Set the Table":

- This chapter talks about deciding what you want to achieve (goals).
- It gives practical advice on figuring out which tasks are most important for reaching your goals.

2. Chapter 3: "Plan Every Day in Advance":

- This chapter is about planning your day before it starts.
- It explains how having a clear plan helps you be more organized and get things done.

3. Chapter 5: "Apply the 80/20 Rule":-

- This chapter introduces the idea that a small part of what you do gives you most of your results (80% from 20%).
- It shows how to focus on the most important tasks to be more effective.

4. Chapter 7: "Focus on Key Result Areas":-

- This chapter helps you identify and concentrate on tasks that really matter for your success.
- It talks about doing things that make the biggest impact on your goals.

5. Chapter 10: "Technology, Time Savers or Time Wasters?":-

- Here, Tracy discusses how to use technology smartly for better time management.
- It gives tips on making sure technology helps you be more productive instead of distracting you.

Key takeaways from the book:-

- **Prioritise time**
- **Set clear goals**
- **Effective planning**
- **80/20 rule**
- **Key Result Area**
- **Overcome Procrastination**
- **Time management**
- **Focus on High value activities**
- **Technology use**
- **Continuous improvement**

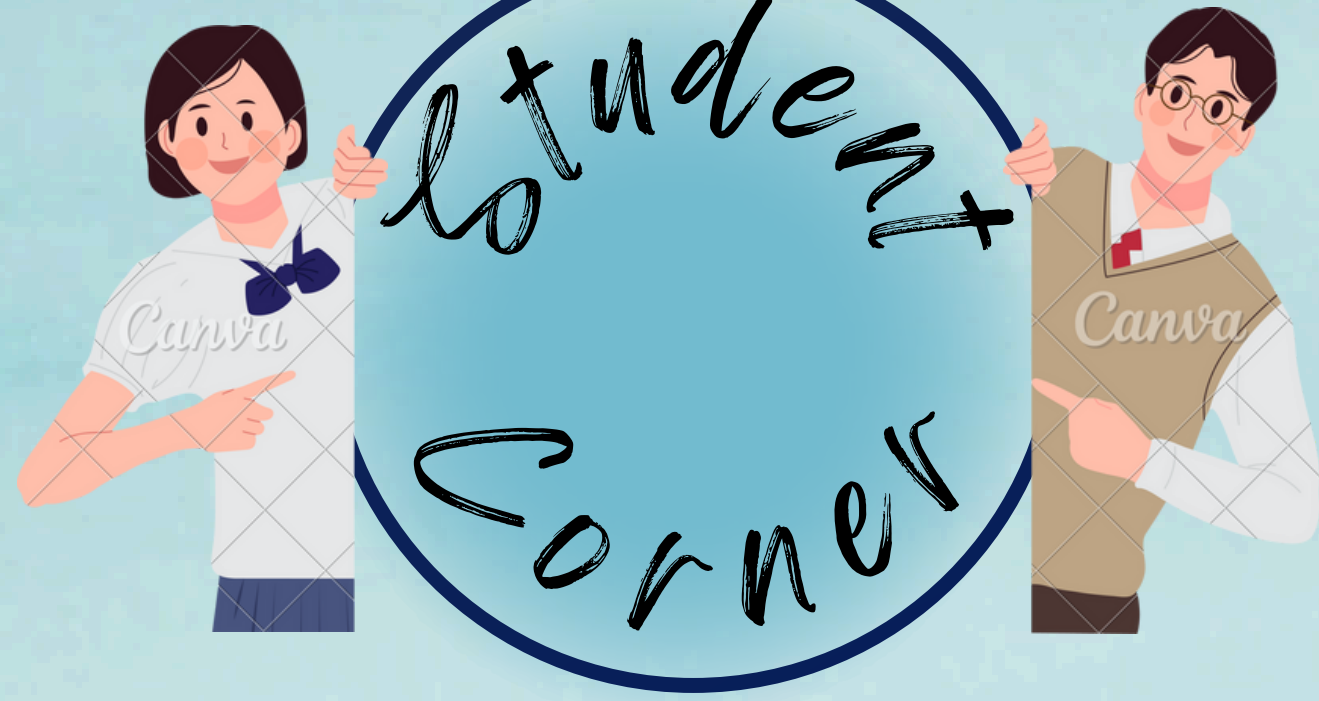
Why should we read this book:-

“Eat That Frog!” is a great book that can help you do better in your life. It gives you smart ideas to get more done, set clear goals, and manage your time well. You’ll learn how to focus on what really matters, stop delaying important tasks, and be more productive. Whether you’re working, studying, or just want to improve, the book is easy to understand and full of practical tips. It inspires you to make positive changes in your daily habits, and the author’s experience is shared in a simple way. Reading this book can give you tools and a mind-set for continuous improvement, helping you be more successful in your personal and professional life.

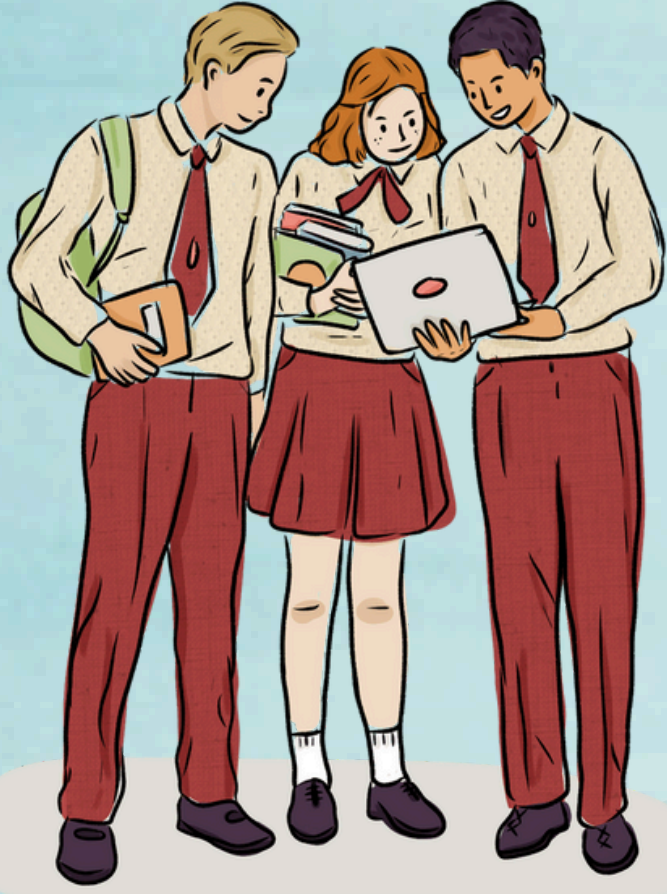
Aishwarya Dhule
T.Y.BMS

**“Things may come to those who wait,
but only the things left by those who hustle.”**

Marathi Section

प्रवास

सध्याकाळची वेळ होती. ट्रेनच्या बाहेरचे वातावरण जरी अशांततेचे होते. तरी ते सुद्धा रमनीय व आनंदीय वाटत होते.

ट्रेनमधले काही प्रवासी आपले सामान सुमान ठेवत होते. तर अलीकडे लहान मूल कधी ट्रेन सुरू होईल व आपण कधी विविध ठिकाणे बघू त्या विचारात मग्न होती. मी पण आज खूप आनंदित होतो कारण चक्क दोन वर्षांनी मी मुंबईला.

तर तेवढ्यात माझी नजर एका गरीब वृद्ध आजोबांवर गेली डोक्यावर पांढरे केस डोळे करुणेने भरलेले, • काटक शरीर, मळलेले शर्ट व पॅट, पायामध्ये साधी चप्पल व हातामध्ये एक छोटीशी कापडाची पिशवी होती.

मी त्या आजोबांकडे एकटक बघत राहिलो. ते आजोबा आमच्या खांबापकडून उसे होते. ते वृद्ध आजोबा नुसत, आत बाहेर डोकावत होते. जणू ते कधी त्यांना उत्तरायच्या स्थळावर पोहचतील त्यांच्या अंगात खूप तळमळ होती. डोळे जणू फोणाला भेटण्यासाठी आतुर होते.

तर तेवढ्यात टिकिट चेक करणारा टी सी आला ट्रेनमधल्या सगळ्या प्रवासाकडे टिकिट आहे हे बघून शेवटी तो संख्यापाशी गेला.

ते आजोन भुकलेले प तहानलेले दिसत होते म्हणून मी त्यांना माझ्यापाशी असलेली भाजी चपाती व पाणी दिले.

ती भाजी चपाती, त्यानी पटापट खाऊन घटाघट पाणी पियाले.

हे पाहुन मला थोड वेगळ वाटु लागले. मी कुतुहलापोटी आजोबांना विचारतो. आजोबा तुम्ही इथे कोणाला भेटायला जात आहेत .

त्यावर आजोबा म्हणाले ते त्यांच्या मुलाला रमेशला भेटायला जात आहेत.

अच्छा मुलाला मग मूलाने तुमच्यासाठी टीकीट काढली नाही का.?"

कुठे तो टिकिट काढून देणार अरे त्याला बघणच किती वर्ष झाली हे ही मला आठवत नाही."..

काय करतो तुमचा मुलगा

ते म्हणतात ना ते इंजीनियर आहे तो खूप व्यस्थ असतो • तो कधी फोनही करत नाही. आणि भेटायला ही येत नाही वर आम्ही फोन केला तर नीट बोलत ही नाही.

काय ना आम्ही म्हातारे आहोत अशिक्षित आहोत, गरीब आहोत, त्याला लाज वाटत असेल कदाचित म्हणून तो गावी येत नाही आणि आम्हाला मुंबईला नेत ही नाही.

कित्येक महिने आ आम्ही त्याला फोन करण्याचा प्रयत्न करतोय तर त्याचा फोनच लागत नाही आहे. तर त्याची आई सारखी हट्ट धरून बसलीय, आजार भोठवून घेतल्याय स्वतःवर म्हणते जावाना माझ्या लेकराला बघून या जावाना माझ्या लेकराला बघू तर तो कसा असेल. पाच वर्षापूर्वी रमेश जेव्हा शेवटचा भेटायला आला होता तेव्हा बायकोने हट्ट केला तेव्हा त्याने मुंबईचा पत्ता दिला तो पत्ता कुठेतरी गोठडीत बांधुन ठेवला होता काढून दिला आणि म्हणाली हा घ्या त्याचा पत्ता .

तर तोच पत्ता घेऊन मी प्रथमच मुंबईला त्याला भेटायला जात आहे.

ठिक आहे आजोबा तुम्ही झोपा आता आराम करा मी तुम्हाला सकाळी उठवीन.

ते आजोबा ती कापडाची पिशवी छातीशी घट्ट धरून झोपी जातात. रात्रभर मला झोप येईना त्या आजोबांची दयनीय अवस्था, त्याच्या मुलाच वागण, मुलाच दुर्लक्ष्य करण गरीबीमुळे आई वडिलांना ना स्वीकारण हे सगळे विचार मनात येऊ लागतात.

विचार करता करता कधी झोप लागली कळल नाही.

सकाळ होते मी सगळ्या प्रवांगाबरोबर मी उठलो आजोबा पण उठले.

मी व आजोबा ट्रेनमधुन उतरलो मी आपल्या जाग्याच्या मार्गावर निघालो. पण ते आजोबा तिथेच उभे होते. मी ५-१० मिनिटे दूरनच त्यांना पाहत होतो. ते आजोबा जात का नाही हा प्रश्न माझ्यासमोर सतत उभा राहत होता.

मी, यांच्यापाशी जाऊन त्याबाबत चौकशी फूली तर आपल्याला या पत्त्यावर कस पोहचायचे हे ठाऊक नाही असे त्यांनी सांगितले.

तो पत्ता मी त्वरित वाचला व मला -चुकीचा होता. तेथे मूल ठिकाण व स्थल अस्ति:वात नाही ते त्या पत्त्यांमध्ये लिहिले होते.

छत्रपती शिवाजी महाराज अंतरराष्ट्रीय विमानतल समोर शांती नगर मार्ग. साकीनाका ठाणे पूर्व-८४३२१ असा तो चुकीचा पत्ता होता.

मी खूप घाबरून गेलो होतो. मला बोलायला साहसच होत नव्हत पण स्वतःला सावरून त्यांना चुकीच्या पत्त्यांबाबत सांगितले.

हा पत्ता चुफीचा आहे असा पत्ता अस्तित्वाच नाही. हे ऐकून त्यांना ठसका लागला.

त्यांनी आणलेली छोटीशी कापडाची पिशवी हातातुन खाली पडली आणि त्याच्या मधून काहीतरी डबा पडल्याचा आवाज झाला.

आजोबा टिकिट दाखवा टी-सी त्या आजोबाना म्हणाला.

"साहेत माझ्याकडे टिकिट नाही आहे" आजोबा शांत स्वरात म्हणाले,

काय, आजोबा अस कस म्हणता की तुमच्याकडे टिकीट नाही आहे. तुम्हाला माहित नाही का की टिकीट विना प्रवास करणे हा अपराध आहे. ते काही मी ऐकून घेणार नाही एक तर टिकीटचे पैसे आणि दंड दोन्ही भरावे लागतील नाहीतर अन्यथा तुम्हाला पुढच्या स्टेशनवर उत्तरावे तर लागेल. टीसी अत्यंत भडक आवाजात म्हणाला,

आजोबा विनय व दयनीय भावनेने माझ्याकड प्रेसे नाही मी गरीब आहे व मला त्वरित मुंबईला पोहचायचे म्हणून खाण्यापाशी खाली कोपण्यात, बसू द्या असे विनवणी करत होते. आजोबा रडू लागले.

त्यांना अस बधून मला खूप वाइट वाटू लागले मी पटकन माझ्याकडे असलेले पैसे घेऊन त्या टी- सी. पाशी गेलो व आजोबांसाठी टिकीट विकत घेतले. व त्यांना बसण्यासाठी माझ्या शीटवर थोडीशी जागा होती. त्यांना तिथेच निवांत बसण्यास सांगितल,

पाहतो तर काय डब्यातले १५ - २० च्या दद्यातले १५ - २० तांदलाचे लाइ माझ्या मनाला स्पर्श करुन गेली .
जमिनीवर पडलेले दिसते.

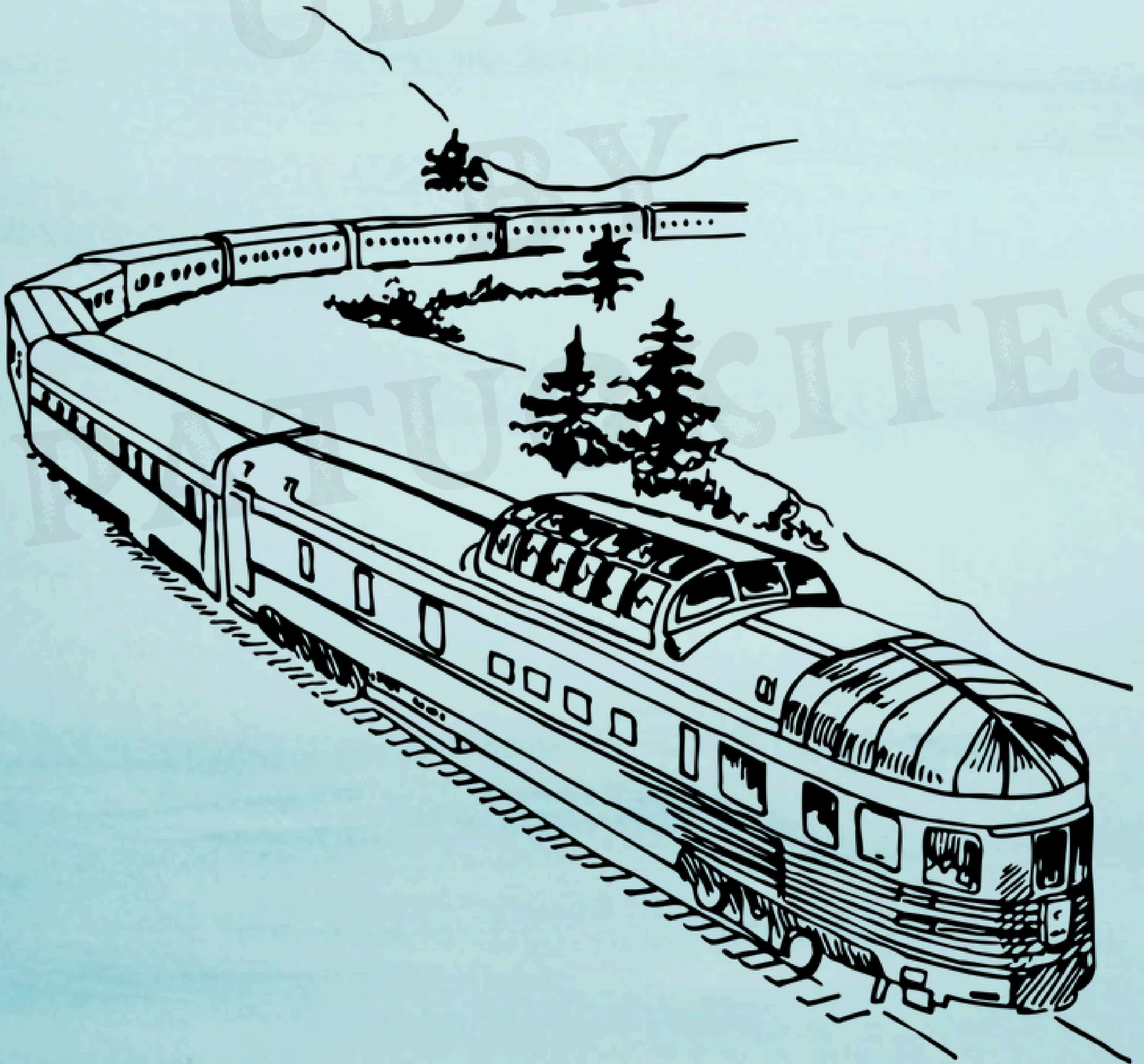
ते पाहून वेदनेची तीव्र लाट माझ्या मनाला स्पर्श करुन गेली

आजोबांची ही हृदयस्पर्शी कथा ऐकून मन हलू हलू लागले. मनामध्ये वेदना होऊ लागल्या हृदय सत्य मोठ - मोठ्या ने धड धडु लागले.

कसबस आजोबांना सावरून त्यांची समजून काढली. आजोबांसाठी टीकीट काढून ट्रेनमध्ये बसवून त्यांना काळजी घेण्यास सांगितले.

हा प्रवास मी कधीही विसरणार नाही. कारण एक दिवसाचा प्रवास मला आई वडिलांची पराकाष्ठा, निश्चार्थी भाव, तलमल कावजी व मुलाची वाईट परतफेड यांचे जवळच उदाहरण दाखून गेला. •.

आई वडिल मुलांसाठी दुःख वेदना भूक सहन करतात आणि तीच मूल एवढ करूनही आपल्या आई वडिलांना सोडून देतात. आपल्या भाई वडिलांनी ठेवा. कलेल्या कष्टाची जाणीव ठेवा. त्यांना एकटे सोडू नका. एक. जन्म काय आपण सात जन्मात ही फिटउ शकणार नाही.

जगण्याचा आनंद घ्या

जीवन खुप संदर आहे फक्त तस जगायला हवं काचेला पारा लावला की आरसा तयार होतो. पण लोकांना आरसा दाखवला की त्यांचा पारा चढतो. आरसा तोच असतो फक्त त्यात हसत पाहिल की आपण आनंदी दिसतो आणि रडत पाहिल की दुःखी दिसतो तसेच जीवन ही तसच असत फक्त त्याच्याकडे आपल्याला पाहण्याचा दृष्टिकोन त्याला आनंदी किंवा दुःखी बनवतो म्हणून दृष्टिकोन महत्वाचा आहे, हे लक्षात ठेवा.

‘जीवशास्त्र’ समजले नाही तरी चालेल पण ‘जीवनशास्त्र’ समजून घ्या.

‘व्याकरणाची’ भाषा समजली नाही तरी चालेल पण ‘अंत’ करणाची भाषा समजली पाहिजे.

‘चित्रकला’ आली नाही तरी काहीच बिघडणार नाही पण चरित्र कला जर समजली नाही तर

मात्र अनर्थ होऊ शकतो.

काटकोन त्रिकोण चौकोन छटकोन समजला नाही तरी काहीही फरक पडणार नाही पण आयुष्याकडे बघण्याचा ‘दृष्टीकोन’ खुप महत्वाचा आहे.

Adnan Shaikh
T.Y.BBI

ए. पी. जे. अब्दुल कलाम

अवुल पाकीर जैनुलाब्दीन अब्दुल कलाम यांचा जन्म १५ ऑक्टोबर १९३१ रोजी पंढर बेटावरील रामेश्वरम च्या तीर्थ क्षेत्रात एका तमिळ मुस्लिम कुटुंबात झाला. त्यांचे वडील जैनुलाब्दीन मारकायर हे बोटीचे मालक आणि स्थानिक मशिदीचे इमाम होते तर त्यांच्या आई आशिअम्मा गृहिणी होत्या. त्यांचे वडील बोटीतून हिंदू यंत्रिकरूना रामेश्वरम आणि आता निर्जन झालेल्या धनुषकोडी दरम्यान घेऊन जात होते. कलाम हे त्यांच्या कुटुंबातील चार भाऊ आणि एका बहिणीमध्ये सर्वात लहान होते.

त्यांचे पूर्वज हे श्रीमंत मारकायर व्यापारी आणि जमीनींचे मालक होते. तसेच त्यांच्याकडे असंख्य मालमत्ता आणि मोठ्या प्रमाणात जमीनी होत्या. जरी त्यांचे पूर्वज मारकायर व्यापारी होते तरीही १९२० च्या दशकात कुटुंबाने आपले बहुतेक संपत्ती गमावली होती आणि कलाम यांचा जन्म झाला तो पर्यंत ते गरिबीने ग्रस्त होते. १९६० मध्ये मद्रास इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी मधुन पदवी घेतल्या नंतर कलाम हे संरक्षण संशोधन आणि विकास सेवा ह्यड्डश्ह चे सदस्य बनलेआणि त्यानंतर संरक्षण संशोधन आणि विकास संस्थेच्या एरोनॉटिक डेव्हलपमेंट एस्टॅब्लिशमेंटमध्ये शास्त्रज्ञ म्हणून सामील झाले. त्यांनी एक लहान हॉवरक्राफ्ट डिझाईन करून आपल्या कारकिर्दीची सुरुवात केली परंतु डी आर डी ओ मध्ये नोकरीच्या निवडीबद्दल त्यांना खात्री पटली नाही. कलाम हे प्रसिद्ध अंतराळ शास्त्रज्ञ ‘विक्रम साराभाई’ यांच्या अंतर्गत कार्यरत असलेल्या ‘ीण्छैशपू’ समितीचा देखील भाग होते.

अब्दुल कलामांनी लिहिलेली पुस्तके र्: अदम्य जिद्द इंडिया मायर् ड्रीम इग्नायटेड माइंड्स अनलीशिंग द पॉवर विदिन इंडिया दीपस्तंभपरिवर्तनाचा जाहीरनामा महानतेच्या दिशेने इत्यादी पुस्तके कलामांनी लिहली.

अब्दुल कलामांना मिळालेलो पुरस्कार व सम्मान र्: १९८९ – पद्मभूषण १९९० – पद्मीविभूषण

१९९७ – भारत रत्न १९९७ – इंदिरा गांधी राष्ट्रीय एकात्मता पुरस्कार १९९८ – वीर सावरकर पुरस्कार २००० – रामानुजन पुरस्कार

२००७ – किंगज चालर्स ह्यदुसराहू पदक इत्यादी पुरस्कार आणि सम्मान कलामांना मिळालेले आहे.

ए.पी.जे अब्दुल कलाम इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट शिलॉग येथे व्याख्यान देत असताना कलाम कोसळले आणि २७ जुलै २०१५ रोजी हृदयविकाराच्या झटक्याने वयाच्या ८३ व्या वर्षी त्यांचे निधन झाले.

Atharv Juwale
F.Y.BMS

आयुष्याच्या गोष्टीच्या पडद्या मागील बाप

राजीव कॉलेजमध्ये जेव्हा तो शिकत होता तेव्हा त्याने कार शोरूममध्ये एक सुंदर स्पोर्ट्स कार, पहिली होती आणि त्याला खूप दिवसांपासून स्वतः साठी अशीच कार खरेदी करायची होती. राजीवला माहित होते की त्याचे पालक हे परावडतील, म्हणून त्याने त्यांना पदवी पूर्ण केल्यावर ही कार भेट देण्यास सांगितले.

लवकरच तो दिवस आला आणि वडिलांनी राजीवला त्यांच्या खाजगी कार्यालयात बोलावले, त्यांनी त्याला सांगितले की माला तुझ्यासारखा चांगल्या मुलाचा खूप अभिमान आहे, त्याने राजीवला सांगितले की त्याचे त्याच्यावर किती प्रेम आहे आणि त्याला एका गोंडस सरमध्ये गुंडाळलेली जेव्हा भेटवस्तू दिली गेली. ती छोटी भेटपेटी पाहून राजीवला निराशा वाटली पण त्या पेटीत काय. आहे हे जाणून होण्याची त्याला उत्सुकता होती म्हणून त्याने ताबडतोब तो बॉक्स उघडला आणि त्याला लाल कपड्यात गुंडाळलेली भगवद्वीता दिसली.

राजीव म्हणाला, 'तू खूप श्रीमंत आहेस आणि मला फक्त एकच भगवद्वीता देत आहेस. तो त्याच्या वडिलांवर रागाने ओरडला. आणि रागामुळे तो लगेच घरातून निघून गेला. वेळ निघून गेली, बरीच वर्षे उलटून गेली, राजीव आता एक यशस्वी व्यापारी बनला आहे, तो त्याच्या आयुष्यात खूप आनंदी होता, त्याचे लग्न झाले होते आणि त्याला दोन मुले होती, त्याचे कुटुंब एका सुंदर घरात राहत होते, पण त्याला वडिलांसोबत. त्याच्या आत्माने अजूनही तुटलेल्या नात्यामुळे दुखावलेला राजीव घरातून बाहेर पडल्यानंतर कधीही वडिलांना भेटला नाही

त्या दिवसानंतर वडिलांना भेटू न शकल्याची खंत राजीवला नेहमी असायची, कारण एके दिवशी त्याला त्याच्या वडिलांच्या निधनाची माहिती देणारे पत्र आले आणि मृत्यूप्रमाणे आपण आपल्या आयुष्याची पुंजी दिल्याचेही कळवले. राजीव वडिलांची संपत्ती वारसाहक्काने मिळत्यावर राजीव वडिलांच्या घरी पोहचला आणि काही महत्वाचे कागद शोधू लागला आणि चुकून त्याला भगवद्वीतेची गुंडाळलेली भेट सापडली, ती पाहून त्याला पुन्हा तेच दुःख झाले.

त्याच्या त्या गीताकडे नीट पाहिल तेव्हा वडिलांच्या हस्ताक्षरात काहीतरी लिहिलेले दिसले. त्यावर काहीतरी लिहिलं होतं, कविता असं काहीतरी. "बेटा, मी स्वतःला विकूनही तुझी सर्व स्वप्ने पूर्ण करीन. फक्त मोठी स्वप्न बघ बेटा.. हा तुझा बाप बोलत नसून तुझ्या आयुष्यातला पहिला मित्र आहे."

राजीवने नुकतीच ही कविता वाचली होती तेव्हा अचानक त्या पुस्तकातून एक चावी गळून पडली... आणि ती गाडीची चावी होती ज्यात त्याच्या ग्लॅज्युएशनच्या तारखेसह अभिनंदन आणि मी तुझ्यावर प्रेम करतो असा टंग होता. आणि आज आयुष्यातील सर्वात मोठी चूक कळल्यावर पायाखालची जमीनच सरकली, या दिवशी राजीवचे डोळे आणि आत्मा दोन्ही पश्चातापाच्या अश्रूनी भिजले.

**॥ म्हणूनच म्हनले जाते की बाप " गरिब असो किंवा श्रीमंत असो
तो आपल्या मुलाची स्वप्न पुर्ण करण्यासाठी नेहमी खबीर असतो ॥**

तात्पर्य :- या कथेतून शिकायला हवे की जीवनात कधीही अतिउत्साही किंवा निराश होऊ नये आणि विचार न करता घाई घाईने कोणताही निर्णय घेऊ नये.

Amruta Dalvi
S.Y.B.Com

पैसा

"आई " या दिवाळीत मला नवीन कपडे हवे आहेत. मी या वेळी काही ऐकून घेणार नाही ऋ राजु आईला म्हणाला. अरे पण राजु गेल्याच आठवड्यात पिकनीकला जाण्यासाठी कपडे घेतले ना आता परत कशाला ?

अगं आई ते पिकनीक साठी होते मला आता दिवाळीत नवीन कपडे हवे आहेत. माझ्या सगल्या मित्रांनी नवीन कपडे घेतले. आणि आई जुने आणि तेच तेच कपडे घालून सगळे मित्र माझी खिल्ली उडवतात. मला खुप वाइट वाटते.

बाळा ते श्रीमंत आहेत. त्यांच स्वताःच घर आहे. त्यांच्याकडे पैसा भरपूर आहे. त्यांची परिस्थिती चांगली आहे. बाळा तु असा हट्ट करू नकोस आपली परिस्थिती बेताची आहे. घराच भाडू तुझ शिक्षण घर खर्च माझ आजारपण त्याच्यातच तुझ्या वडिलांचा निम्मा पगार जातो. आणि उरले ते २००० ३००० आपण बचत करतो. कारण आपल्या पुढच्या भविष्यासाठी कामी यावी म्हणून तु जर असे वायफळ खर्च करशील तर आपण बचत कसे करणार बचत नाही केली तर आपण भविष्यात रस्त्यावर येऊ. दुर्स्याकडे हातपसरावे लागतील.

ते काही मला माहित नाही "आई मला दिवाळीत नवीन कपडे हवे आहेत. राजु रागात म्हणाला.

आपल्या मुलाच्या हट्टेपोटी तीने या महिण्याच्या बचतीतले अर्धे पैसे घेतले व राजु आणि ती स्वता कपडे घ्यायला घराच्या बाहेर पडले.

राजु खुप आनंदीत होता की त्याला नवीन कपडे मिळणार होते तर अलीकडे पैशाबाबत राजुच्या बाबांना काय सांगणार या विचारात राजुची आई गुंतली होती.

दुकानाच्या दिशेने जात असताना त्यांना एक स्त्री व दोन मुल दिसली. तिच्याकडे एक गाठोडे होते. पण त्या लुगड्याला दारिद्र्याची छिद्र होती अस भासत होती. पुढे ती स्त्री पोटासाठी येणाऱ्या जाणाऱ्या माणसाकडे हात पसरत होती. यावेळी याच हाताने शंभर नोटा मोजल्या व याच हाताने आपल्या मुर्ख व चुकीच्या खर्चिक स्वभावामुळे आता हेच हात भुकेसाठी तुमच्या कडे पसरावे लागत आहे.

तीच्याकडे असणारे तीचा मोठा मुलगा दोन मुल रडत होती. आई काही खायला देना या आशेने रडत होती.

कसं देऊ तुम्हा दोघांना खायला. पैसा नाही आहे. जो पैसा होता तो आपण उधळला. आपल्या वायफळ इच्छांसाठी उधळला.

त्या स्त्रीच्या तोंडातून हे ऐकताच राजू रडत स्तब्ध झाला डोल्यातून पटकन पाणी आलू. आपण केलेल्या चुकीच्या हट्टाचा त्याला धडा मिळाला.

एवढ्यात दुकान मालक राजु आणि त्याची आई दुकानात पोहचले. आपल्या मुलाला कोणते कपडे पसंत पडतील या विचारात राजूची आई मग्न होती. तर अलीकडे त्या स्त्रिच्या दारिद्र्याचा प्रवास राजूच्या डोळ्यासमोर फिरत होता. तर तेवढ्यात ८०० रूपायाचे नवीन पॅन्ट शर्ट आईने राजूला दाखवला व त्याची पसंती विचारली.

त्या हट्टाला नकार देताच त्याने आपण घरी जाण्यास सांगितले.

राजु असा अचानक कसा बदलला तो मुलगा दरवर्षी कपडे नवीन वस्तू घेण्यासाठी हट्ट करणारा आज कसा माघारी फिरला याच विचार आई करत होती. थोड्या वेळाने दोघे जण घरी पोहचले.

घरी गेल्यावर राजूने घडलेली सगळी हकीकत सांगितली व शपथ घेतली की तो वायफल खर्च करणार नाही.

त्या दिवसापासून ते आजपर्यंत मी वायफळा खर्च केला नाही कधीही.

शिक्षण घेण्यापासून ते नविन घर घेण्यापर्यंत पैशाचा एकए क हिशोब ठेवला पगार हातात येताच आधी बचत करतो व नंतर गरज असली तरच पैसा त्या गोष्टीकडे खर्च करतो.

दर रात्री बेडवर झोपण्यासाठी डोळे मिटल्यावर तो घटना डोळ्यांसमोर येते व मनाला एक वेदना देउन जाते.

Ankita Sodaye
S.Y.B.Com

मैत्री

मैत्री अशी असावी,
भर उन्हात सापडलेल्या दाट झाडाच्या सावलीप्रमाणे,
मैत्री अशी असावी,
लख्ख अंधारात जळत असलेल्या दिव्याप्रमाणे,
मैत्री अशी असावी,
आशंक जरी जग असेल तरी पाठीशी उभारलेल्या
देवाप्रमाणे,
त्यात कोणतीही स्पर्धा नसावी,
कौतुकात पाठ थोपटण्याची, आणि अपयशात धीर देणारी
असावी,
मैत्री असावी आणि अशीच असावी.

Pawar Jyotika
T.Y.B.Com

कॉलेज कट्टा

!! कॉलेजचा कट्टा प्रत्येकाच्या कॉलेज लाईफ मध्ये असलेली महत्त्वाची गाथा !!

गोड-तिखट आठवणींची सत्ता म्हणजेच कॉलेजमधील कट्टा !

येथे मैफिली रंगल्या जातात,

येथे चर्चाही केली जाते

आणि

काही खूप महत्त्वाच्या विषयांची अंमलबजावणी सुद्धा,

कॉलेजच्या आयुष्यास अविस्मरणीय करून जाते

हा कॉलेजचा कट्टा आयुष्यभरासाठी मनात सत्ता करून जातो.

Dikshith Kunder
T.Y.BMS

प्रेम

मैत्रीतील छाया म्हणजे प्रेम....

एकमेकांवर अतुट विश्वास असणं व जीवनाच्या वाटेवर साथ देणं, म्हणजे प्रेम....

एकमेकांस समजून घेणं व दुसऱ्यासाठी जगणं, म्हणजे प्रेम....

जीवनाच्या वाटेवर चालताना कुशीत एकमेकांच्या विसावणं, म्हणजे प्रेम....

शब्दांनी दुखावणं व मायेन सुखावणं, म्हणजे प्रेम....

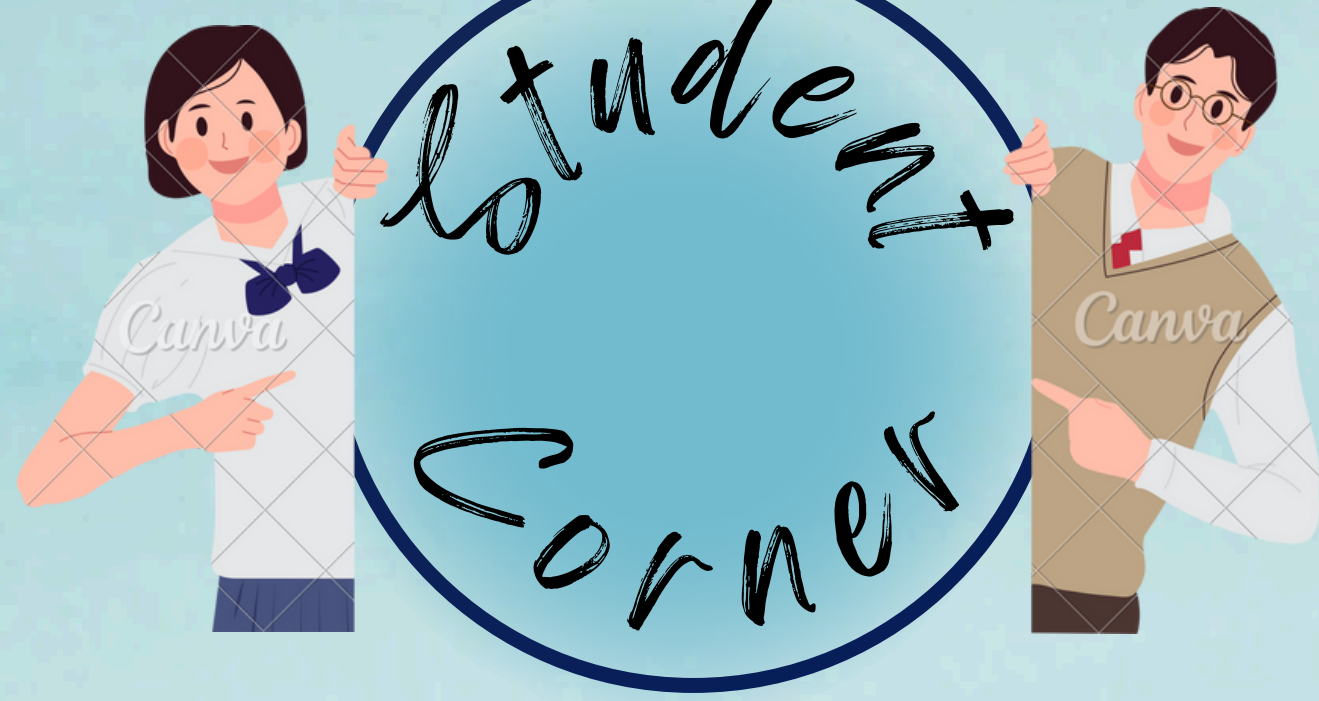
एकमेकांना आनंदी ठेवण्याची धडपड, म्हणजे प्रेम....

समोरच्या व्यक्तीला गमावून जाण्याच्या भीतीनं आपली चुक नसताना ती मान्य कारणं व तीला आनंदी ठेवणं, म्हणजे प्रेम....

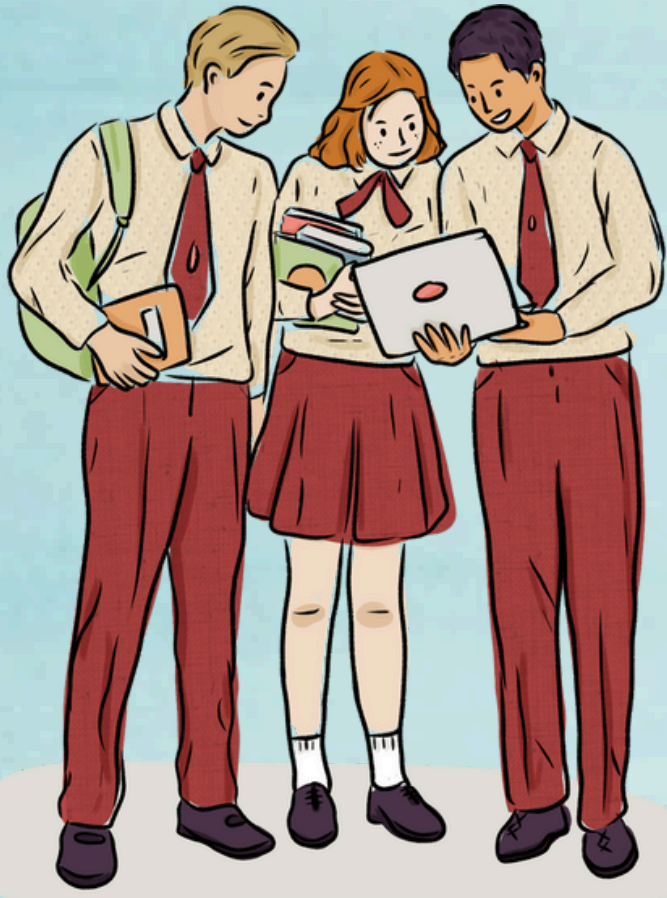
दुसऱ्याच्या कालजीपोटी आक्रोश पध्दतीने रडणं, म्हणजे प्रेम....

Ankita Sodaye
S.Y.B.Com

Hindi Section

संगत का असर

एक बड़े से जंगल में एक पहाड़ पर बाँझ अंडे दे रही थी। वही पर एक अंडा घिस्सक निचे आं जाता है। वहा पर मुर्गी का झुंड रहता है & मुर्गी को लगता है ये अंडा उसका है। वो उसके उपर लगातार २१ दिन बैठती है तो कुछ दिनों के बाद उसमे से बाँझ का बच्चा निकालता है और वह बाकियों मुर्गी की तरह और साथ मे रहता है।

दिनभर दाना चुंगने का काम करता है। मुर्गीयों के साथ ही रहता है। धीरेर् धीरे वह बडा हो जाता है। एक दिन मुर्गीयों के इलाके में एक बाँझ उठता हुआ आता है बाकि मुर्गी उसे देखकर भाग जाती है। लेकिन वह बाँझ नहीं जाता। सोचता है यह तो मेरी तरह दिख रहा है & और उठ भी रहा है उठता हुआ बाँझ उसके पास आता है और कहता है। तुम उठ सकते हो चलो यहा मुर्गीयोंके साथ क्यु हो। बाँझ बोलता है मै उठ नहीं सकता और मुर्गिया मेरी दोस्त है। दुसरा बाँझ बोलता है तुम उड सकते हो उडो वह बोला है। वहाँ से फिर दुसरा बाँझ चला जाता है।

सीख:- अगर हम भी गलत संगत में रहेंगे तो हमारा भी यही हाल होगा। एक मनुष्य अपने जीवन में सब कर सकता है लेकिन गलत संगत की वजह से नहीं कर पाता। इसलिए सोच समझकर दोस्त बनाएँ।

Sandhya Vishwakarma
T.Y.BMS

जब मैं चला जाऊंगा

जब मैं चला जाऊंगा इस दुनिया से
तुम रोना मत मुस्कुरा देना...
ऊपर आसमान की तरफ देखकर वही मुस्कान चेहरे पे सजा देना,
जब मैं चला जाऊंगा इस दुनिया से
तुम रोना मत मुस्कुरा देना...
वो प्यार भरी बातें... वो हसी मुलाक़ाते याद तो बहुत आएगी...
पर उसे याद करके रोना मत,
अपने आसुओ को छुपा लेना,
जब मैं चला जाऊंगा इस दुनिया से
तुम रोना मत मुस्कुरा देना...
मेरी वो शायरिया जो मई तुम्हारे लिए लिखा करता था...
मेरी वो बातें जो तुम्हारे लिए कहा करता था...
वो सब मेरे लिए एक बार पढ़ कर सुना देना,
जब मैं चला जाऊंगा इस दुनिया से
तुम रोना मत मुस्कुरा देना...

Adnan Shaikh
T.Y.BBI

डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम

भारत के महान वैज्ञानिक एवं भूतपूर्व राष्ट्रपति डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम का जन्म १५ अक्टूबर सन् १९२१ को तमिलनाडु के रामेश्वरम् नामक स्थान पर हुआ था। अब्दुल कलाम को भारत के मिसाइल मैन के नाम से भी जाना जाता है, हालांकि इनके माता-पिता की आर्थिक स्थिति कुछ खास नहीं थी लेकिन इनके माता-पिता शिक्षा को काफी महत्त्व देते थे। उनके घर का माहौल पूर्णतः आध्यात्मिक था। उनके माता और पिता दोनों धार्मिक प्रवृत्ति के थे, लेकिन वे धार्मिक संकीर्णताओं से परे थे। इस्लाम के वे पक्षधर अवश्य थे, लेकिन धार्मिक सहिष्णुता उनमें कूट-कूटकर भरी थी। इसका एक प्रमाण यह है कि रामेश्वरम् मन्दिर के मुख्य पुजारी लक्ष्मण शास्त्री से उनके पिता की अभिन्न मित्रता थी। इस्लाम-पंथी होने के बावजूद लक्ष्मण शास्त्री से इनके पिता ने हिन्दू धर्म के समभाव तथा "वसुधैव कुटुम्बकम्" की भावना अर्जित की।

डॉ. कलाम के माता-पिता का धर्म निरपेक्ष व्यवहार ही इनको भविष्य में एक प्रबल धर्म-निरपेक्ष व्यक्ति बनाया। जाति और वर्ण के भेद से ऊपर उठकर सम्पूर्ण राष्ट्र को अपना मानने की जो राष्ट्रीय भावना इनमें कूट-कूट कर भरी देखी जाती है वह उनके बचपन के संस्कारों को ही परिलक्षित करती हैं।

डॉ. कलाम को सन् १९६३ में रक्षा अनुसन्धान तथा विकास संगठन [डिफेंस रिसर्च एंड डिवलपमेंट ऑर्गेनाइजेशन] में कार्य मिला। डॉ. कलाम यहाँ रहकर स्वदेशी उपग्रह प्रक्षेपण यान के निर्माण के हर पक्ष से सम्बद्ध रहे। इसी यान द्वारा भारत का रोहिणी उपग्रह धरती की कक्षा के भीतर स्थापित किया गया। सन् १९८० में डॉ. कलाम को विक्रम साराभाई अन्तरिक्ष केन्द्र में 'एरोस्पेश डाइनेमिक तथा डिजाइन' प्रभाग का निर्देशक नियुक्त किया गया। इसके बाद सन् १९८२ में डी. आर. डी. एल. का निर्देशक बनाया गया। यहीं उन्होंने 'इंटीग्रेटेड गाइडेड मिसाइल डिवलपमेंट प्रोग्राम की परिकल्पना की जिसका मुख्य अधिकारी इन्हें ही नियुक्त किया गया। यहाँ रहते हुए रक्षा-सेवाओं की आवश्यकताओं की पूर्ति की ओर डॉ. कलाम का ध्यान गया। इसी कार्य ने इन्हें प्रसिद्धि के शिखर पर पहुँचाया और राष्ट्र इनका सदा के लिए कृतज्ञ हो गया। यहीं रहकर इन्होंने स्वदेशी योग्यता और राष्ट्रीय आत्मनिर्भरता का परिचय देते हुए जिन स्वदेशी मिसाइलों का सफल परीक्षण किया, उनमें से पृथ्वी, त्रिशूल, आकाश और नाग प्रमुख हैं।

डॉ. कलाम ने भारत में निर्मित मिसाइलों का परीक्षण कर विश्व को यह बता दिया कि भारत प्राचीन समय में भी अपनी सुरक्षा के लिए आत्मनिर्भर था और आज भी है। इस महान वैज्ञानिक ने स्वदेशी मिसाइलों का परीक्षण करके भारत को कतिपय महत्त्वपूर्ण देशों की पंक्ति में ला दिया जो उन्नत प्रौद्योगिकी और शस्त्र-प्रणालियाँ प्राप्त कर चुके हैं।

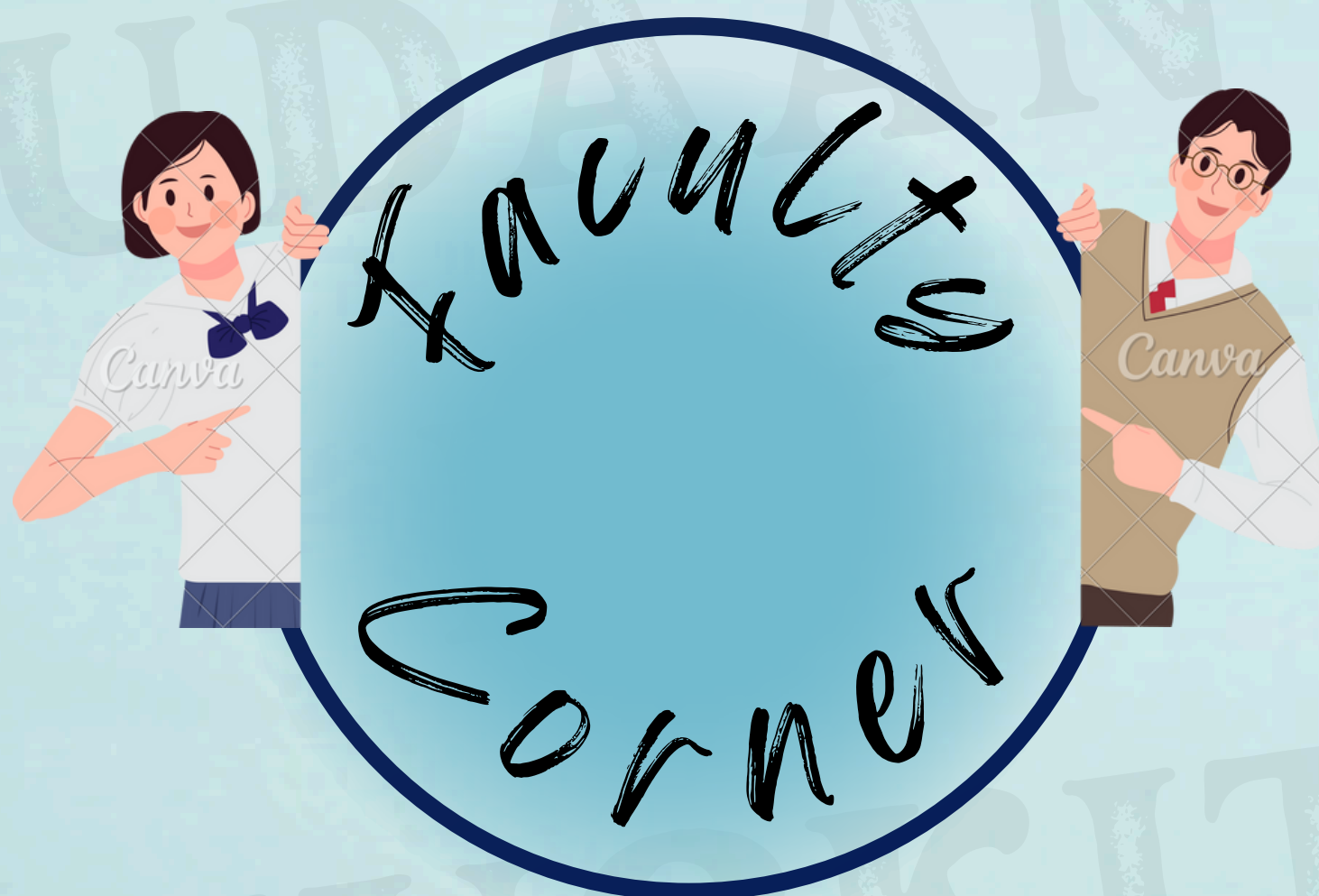
डॉ. कलाम के असामान्य प्रतिभा को देखते हुये केन्द्र सरकार ने इनकी पदोन्नति करनी शुरू कर दी। सन् १९९२ में वे भारत सरकार के रक्षा मंत्रालय से सीधे जुड़ गये एवं रक्षा मन्त्री के वैज्ञानिक सलाहकार नियुक्त हुए। साथ ही ये डिपार्टमेंट ऑफ डिफेंस रिसर्च एंड डिवलपमेंट के सचिव और डी. आर. डी. ओ. के महानिदेशक भी बन गये। इन पदों पर ये नवम्बर, १९९९ तक रहे। नवम्बर, १९९९ में कैबिनेट मन्त्री का दर्जा देकर इन्हें भारत सरकार का मुख्य वैज्ञानिक सलाहकार बनाया गया। डॉ. कलाम इस पद पर नवम्बर, १९९९ से नवम्बर, २००१ तक रहे। इसके बाद २५ जुलाई, २००२ को इन्हें देश का राष्ट्रपति निर्वाचित किया गया।

डॉ. कलाम ने २५ जुलाई, २००७ को अपने राष्ट्रपति कार्यकाल के पाँच वर्ष पूरे किये। अपने राष्ट्रपतित्व काल के दौरान डॉ. कलाम ने कई महत्त्वपूर्ण कार्य किये। प्रथम यह कि सियाचिन ग्लेशियर जो दुनिया का सबसे ऊँचा रण-क्षेत्र है, का दौरा किया और सुरक्षाकर्मियों का हौसला बढ़ाया। सम्प्रति वे अध्यापन कार्य में लगे हुए हैं।

डॉ. कलाम को सन् १९९७ में भारत के सर्वोच्च सम्मान 'भारत रत्न' से विभूषित किया गया। सम्मान और पुरस्कार के क्षेत्र में शायद डॉ. कलाम अपने पूर्ववर्तियों से अधिक भाग्यशाली रहे। सौभाग्यवश इन्होंने अपने अध्ययन और कार्य-क्षेत्र को इस रूप में चुना, जिसका सीधा सम्बन्ध राष्ट्र की सुरक्षा से था। अतः कोई भी सम्मान इनको दिया जा सकता था और उसको लेकर इनके विरुद्ध कोई उँगली नहीं उठा सकता था। सन् १९९७ में भारत-रत्न की प्राप्ति से पूर्व सन् १९८१ में ये पद्म भूषण और सन् १९९० में पद्म विभूषण की उपाधि प्राप्त कर चुके थे।

इन सबके अलावा डॉ. कलाम को और भी कई महत्त्वपूर्ण पुरस्कारों से सम्मानित किया गया, जिनमें इन्दिरा गांधी राष्ट्रीय एकता पुरस्कार-१९९७, नेशनल डिजाइन अवार्ड-१९८०, जी. एम. मोदी पुरस्कार-१९९६ [विज्ञान के लिए], विज्ञान एवं प्रौद्योगिकी में श्रेष्ठ कार्य के लिए एच. के. फिरोदिया पुरस्कार-१९९६, वीर सावरकर पुरस्कार -१९९८, एरोनॉटिकल सोसायटी ऑफ इंडिया द्वारा डॉ. वीरेनराय स्पेश अवार्ड-१९८६, विज्ञान तथा प्रौद्योगिकी के लिए ओमप्रकाश भसीन पुरस्कार, मध्य प्रदेश सरकार द्वारा इंजीनियरिंग तथा प्रौद्योगिकी के क्षेत्र का राष्ट्रीय नेहरू पुरस्कार- १९९०, आंध्र प्रदेश एकेडेमी ऑफ साइंसेज का प्रो. वाई. नयडम्मा मेमोरियल गोल्ड मेडल-१९९६, एस्ट्रोनॉटिकल सोसायटी ऑफ इंडिया का आर्यभट्ट पुरस्कार १९९६ आदि प्रमुख हैं।

डॉ. कलाम ने स्वयं को भारत के श्रेष्ठ राष्ट्रपतियों की पंक्ति में स्थापित कर लिया है। उनको डॉ. राजेन्द्र प्रसाद तथा डॉ. राधाकृष्णन के समतुल्य स्थान दिया जायेगा।

GIG Economy

I want to be my own boss ...

I don't get the privileges I deserve, although I slog from 9 am - 9 pm

These statements are often heard coming from those in the traditional 9 am - 5 pm job market. A resurrection for these is the gig economy which has evolved since the past decade and has gained prominence with the advent of Covid - 19. The gig economy has come to be an alternative income fetcher, for those who want to make the best of their qualifications and talent and yet not be suppressed by any organization's rules and regulations. Since, companies also began to understand the benefits of appointing talent on temporary basis rather than permanent basis which often results in an increase in its CTC - this format began to evolve and grow. According to a recent report by NASSCOM, this economy in India is estimated to grow at a Compound Annual Growth Rate (CAGR) of 17% with 23.5 million gigby 2025. There has been a noticeable transformation of people migrating from the traditional format to the gig pattern as it offers more flexibility and freedom to work than the traditional employment format. The informal job sector has even been formalized by way of provisions to become a member of the Gig and Informal Sector Workers & Union which is affiliated to the Centre of Indian Trade Unions (CITU), a national level body in India for workers.

This transformation in the employment scenario is driven by technological advancements, changing work preferences, and the evolving nature of industries. Gig workers, often referred to as freelancers, independent contractors, or gigsters, engage in temporary and project-based work, providing services or completing tasks for various clients or companies.

The gig economy includes a diverse range of professions, right from rideshare drivers of Uber, Ola etc to the freelance writers to graphic designers and software developers. Platforms like Uber, Swiggy, Zepto, and TaskRabbit have facilitated the connection between gig workers and those in need of their services. Technology plays a crucial role in the gig economy, providing a seamless interface for job matching, communication, and payment transactions.

This pattern of employment offers immense flexibility. Take for instance a mother who has an infant to take care of, now, has the autonomy to choose when, where, and how much she should work, allowing for a better balance between work and taking care of her infant. Another facet of the economy, is that it provides opportunities to work in several parallels and industry segments, while not being stuck in the rut of a single industry. It helps the employees participate and experience a variety of projects and industries. A person participating in a gig economy can manage to have a judicious blend of work and entertainment while still giving quality time to his / her family life. In this tedious and strenuous life, what makes a difference is when you spend the so-called me-time and that is exactly what this work pattern can help one attain.

One of the major drivers of the growth of the gig economy is technology. The widespread availability of smartphones and high-speed internet has made it easier than ever for individuals to access gig opportunities and connect with potential clients or customers. With just a few clicks on their phones, a gig worker can find and accept jobs, communicate with clients, and manage their finances—all at the tip of their fingers.

However, like other things this too has two sides of the coin. One of the major challenges is that the gig workers often lack the benefits and protections that come with traditional employment, such as health insurance, retirement plans and such more schemes. They are also responsible for covering their own expenses, such as vehicle maintenance, equipment, and taxes. Those who are willing to and have the ability to shoulder all these issues are the ones that willingly participate in this pattern of employment.

India and most of the Asian countries have for ages and generations now been going strongly by the adage 'Work is Worship' and they Live to Work. All their lives they voluntarily choose to struggle in the corporate realm while whining and complaining about how bad it is and reach their old age where they no longer have the strength and energy to enjoy the good things in life that they have earned and amassed money for.

The gig economy provides for a very good opportunity where we Indians should learn to adapt a new way of living and work till a particular age and then leave the permanent employment structure and work freelancing style or work for the society or learn the hobby which we could not earlier as we were in a rat race. This can give us a proper balance in our lives, making it fruitful, enjoyable and pleasant to not only the individual but also all their dear ones around them.

Another fruitful twist that took place due to the gig economy advent was when many smart talent began moving out of the corporate rut and started creating their own start-ups, which are very successful businesses today, instance, Zimave, Mobikwik, Nykaa, Yatra.com etc.

Zwigato is a bollywood film depicting the ups and downs faced by a gig worker. The main protagonist is forced to join the gig economy as the factory closed down during the Covid-19 outburst and is left unemployed. His struggles to deliver, get good ratings and then get paid for the job, are depicted through the film. This is one side of the coin. However, more noteworthy is that with the growth of the gig economy, it has got the opportunity to get formalized and the numerous contract workers who already existed are now gaining recognition and consideration in their own way.

In a nutshell, some of the benefits of a gig economy include:-

- a) businesses can reduce expenses on employee benefits, office space, and staff training and other overhead costs
- b) Employees can be given a great lot of flexibility with regard to their time off
- c) employees have the independence to do tasks without direct supervision
- d) one can spice up the workday and initiate renewed interest and enthusiasm.

However, despite its many benefits, a gig economy also has a number of drawbacks, which include a) some may barely be able to make enough money to exist b) workers tend to lose basic benefits like health and life insurance because their employers do not offer them c) Freelancers may experience high levels of stress due to the constant pressure they feel to find fresh jobs.

In conclusion it can be mentioned that, the gig economy represents a fundamental shift in how individuals approach work and how businesses operate. While it offers unprecedented flexibility and opportunities, it also presents challenges that society must address. Striking a balance between the autonomy and security of gig workers and the needs of businesses is crucial for harnessing the full potential of the gig economy. As technology continues to advance and the nature of work evolves, ongoing dialogue and thoughtful policy development will be essential to ensure a fair and inclusive gig economy for all stakeholders.

References

- <https://www.newsclick.in/long-hours-no-benefits-or-recognition-tales-gig-economy-kolkata#:~:text=It%20is%20impossible%20to%20support,550%20from%20his%20Swiggy%20job.>
- <https://www.educationnext.in/posts/future-of-indias-gig-economy-navigating-trends-and-opportunities#:~:text=According%20to%20a%20report%20by%20Nasscom%2C%20the%20gig%20economy%20in,by%202023%20are%20impressive%20figures.>
- <https://hbr.org/2018/03/thriving-in-the-gig-economy>

Ms. Renita Vazirani

Asst. Professor

Patuck - Gala College of Commerce & Management

“Good things happen to those who hustle.”

मोगरा

काय ग !!!! कालच तुला खडसावून सांगितले, की बंगल्याच्या भिंतीला पण स्पर्श करायचा नाही.... 🙄

तरी तू आज परत आलीस फुलं मागण्यासाठी ?

ती कळकट मळकट फ्रॉक घातलेली ८-९ वर्षाची मुलगी 🧒 अंत्यत केविलवाणा चेहरा करून करुणेच्या स्वरात आवाजात कापर भरत बोलली....

ताय वंजळभरच पायजेती द्याकी व . तुमच्या झाडाला हायती बी फुलं म्हणून मागत्या.

इथ कुठच येवढी फुलं नायत फकस्त तुमच्याच बंगल्यात हायत .

ती तेरा चौदा वर्षाची मुलगी काकुळतीला येऊन अनघा ला तिच्या बंगल्यातील मोगऱ्याची फुले मागत होती.

अनघा:- नाही म्हणून सांगितले ना . निघ इथून. असं म्हणून अनघा बंगल्यात गेली.

कुठून कुठून येतात फुलं मागायला . काय फुकट येतात का. असं एकटीच बडबडत होती, तेवढ्यात तिचा नवरा राघव आला काय झालं कोणाला बडबडतेस इथे कोणीच दिसतच नाही ?

अहो गेले आठ दिवस झाले एक मुलगी मोगऱ्याची फुलं मागायला येतेय. देवाला पाहिजेत म्हणे एवढीच हौस आहे तर घ्यायची ना विकत.

राघव:- अनघा !!! अग ती फुलं तर मागतेय द्यायचीस ना. तसंही मोगरा किती लगडलाय फुलांनी.

अनघा:- अभिमानाने हो फुलं खूप लागली आहेत पण त्याच्या मागे माझे किती कष्ट आहेत . अखख्या गल्लीत कुणाच्याच बंगल्यात झाडाला एवढी फुलं नाहीत फक्त माझ्या दारात . आणि खूप निगा राखावी लागते झाडांची.

फुकट नाहीत येत. खत , वेळेत कटिंग , पाणी , आणि तुम्हाला माहिती आहे ना मी रोज पूजा करताना देवाला भरपूर फुलं वाहते. सगळ्या देवांच्या फोटोंना ताजे हार घातल्याशिवाय पूजा केल्याचं समाधान नाही मिळत.

राघव:- अग एक फूल वाहिलं तरी देवाला पुरेस असत . दिलीस चार फुलं त्या मुलीला तर जाणार आहेत देवाच्याच पायाशी . तू वाहिली काय अन् त्या छोट्या मुलीने . देव तर एकच आहे.

अनघा:- ओ तुमचं लॉजिक तुमच्या जवळ ठेवा. माझे कष्ट आहेत त्यामागे.

अनघा:- एक सांगू !!!! असं दारातून रिकाम्या हाताने पाठवू नये कुणाला आणि काय फुलं तर मागतेय.

तिने कूठे तुला जेवण किंवा पैसे मागितले . आपल्याकडे आहे त्यातलं थोडं द्यायला मनही तेवढं मोठं असावं लागत . अनघा !!!! तुला समजवायच काम केलय, ऐकायच का नाही ते तूच ठरव.

अनघा:- बरं !!! उद्या आली मागायला तर देईन चार फुलं तेही ही तुम्ही सांगता म्हणून ..

राघव:- बरं पण जरा प्रेमाने दे . रागे नको भरू .त्या छोट्या मुलीला.

अनघा:- हं!

दुसऱ्या दिवशी सकाळी सकाळी दारात ती मुलगी उभीच .राग आलेला पण राघवसाठी देते.

अनघा:- ये मुली थांब तिथंच देते फुलं . छोट्या पिशवीत पंधरा वीस फुलं तोडून टाकली तिच्याजवळ जात उद्यापासून यायचं नाही फुलं मागायला !!!!!

ती मुलगी:- अडखळत अडखळत ताय ते आठ दिस फुलं पायजेती. देशीला का?

अनघा:- आठ दिवस रोज !! कशाला??

ते कोपऱ्यावर महादेवाचं देऊळ हाय बघा तिथं द्याला. माय ला पायजे व्हती.

तिची नजर खाली पायाकड, चेहऱ्यावर निर्विकार भाव ती बोलली आवाज खूप लाघवी, हळू. माय देवाला बोलली हाय आठ दिस ताजी फुलं पायाशी घालीन.

अनघा:- मनात म्हणजे नवस.

तिला जोरात ओरडत. देवाला अर्पण करायला मागून फुलं ... घे जा ना विकत देवळाच्या बाहेर मिळतात पाच दहा रुपयांत.

मुलीचा चेहरा खाडकन उतरला ☹

ताय.... ते... पैसं रोज..... एवढं..

अनघा:- कळलं !! नाही येत ना पैसे . बोलताच कशाला गं मग असं देवाला . आपल्या कुवतीनुसार बोलावं.

ती काहीच न बोलता फुलांची पिशवी घेऊन खाली मान घालून निघून गेली.

अनघाला मात्र आपण जरा जास्तच बोललो ह्याची सल मनाला लागली. उद्या येईल का ? नाही येणार बहुतेक.

किती बोललो ते ही फुलांसाठी. आज ताजी असणारी फूलं नाही तोडली तर उद्या सुकून कोमेजून तर जाणार आहेत.

तिनं खिडकीतून बाहेर पाहिलं मोगरा ही थोडा नाराजच दिसला. जावू दे उद्या च उद्या पाहू. असं म्हणत ती कामाला लागली. दुसऱ्या दिवशी सकाळी दारात ही बया उभीच.

अनघाला मनात हुश वाटलं आली बाई आज परत....

ताय तिने हाक मारली.

अनघा:- हो आले देते फुलं . कुठं राहतेस गं.

ती:- गावाच्या बाहेर पडकी साळा हाय तिथ..

अनघा:- घरात कोण कोण आहे??

ती:- माय, बा, मोठी बहण, दोन भाव . आज्जी बी हाय पण ती लाम गावी असत्या.

अनघा:- बरं बरं. घे फुलं आणि निघ.

ती:- जी ताय.

आठ दिवस न चुकता ती मुलगी फुलं न्यायला येत होती . आपण खूप मोठं काम करतोय, दानधर्म वगैरे अनघाच्या चेहऱ्यावर किंचितशी अभिमानाची लकेर उमटली.

स्वतःशी हसत अनघा रोज फुकट फुलं दिली देव ही नकळत आपल्यावर खूष असणारच.

मी फुलं दिली म्हणून तिच्या आईचा नवस पूर्ण झालाय नाहीतर तिला विकत फुलं घेणं शक्यच नव्हतं.

एकटीच बोलत होती इतक्यात राघव तिथे आला.

काय एकट्याच गालात हसता

अनघा:- काही नाही रे राघव ती मुलगी फुलं न्यायला आठ दिवस न चुकता येतं होती पण आता हया दहा बारा दिवसात कुठे आलीच नाही.

राघव:- अगं आता कशाला येईल तिला आठच दिवस फुलं हवी होती ना ! तसंही तुला तीचं फुलं मागणं आवडतं नव्हतं.

अनघा:- अरे पण एकदा परत येवून आभार तरी तिने मानायचे माझे . लोकं केलेले उपकार असे विसरतात म्हणून कुणाला काही देवू नये. तू सांगितलेलं ना म्हणून न चिडचिड करता फुलं दिली आठ दिवस. रोज

राघव हसला.

अनघा:- काय झालं??

राघव:- काही नाही.

तेवढ्यात बाहेरून हाक आली,

ताय व ताय....!

हा तर त्या मुलीचा आवाज. दोघंही बाहेर आली तर दारात ती मुलगी उभी.

अनघा:- काय आज पण फुलं पाहिजेत का ? आधीच सांगते नाही देणार आज फुलं थोडी कमीच लागली आहेत मला देवपूजेला पाहिजेत.

ती:- ...फुलं नको ताय ते..... हे..... हे.....

हातात मळकट फडकं होतं त्यात काहीतरी गुंडाळलेले.

अनघा:- काय..... ते..... हे.....

ती:- ताय !!!! ते मोठी बहण बाळतपणाला आल्या यवस्थित बाळ हु दे, म्हणून माय नवस बोलल्याली माहदेवाला. तुम्ही फुलं दिली. आयचा नवस पुरा झाला.

परवा दिशी मुलगा झाला बहयणीला .यवस्थित हाय सगळ.

माझा बा दगड फोडतो आणि मुरत्या बनीवतो.

ताय बा नं हे बनीवल हाय तुमच्यासाठी . तुमचं उपकार जन्मभर नाय इसरणार बा बोललाय आस...

अन् माय म्हणली कुणाचबी काय फुकट घेव नी . आपल्या परीनं परत द्याव.

म्हणून हे....घ्या.....

अनघाने ते मळकट फडकं हातात घेतलं उघडून पाहिलं. अतिशय सुरेख , सुंदर , रेखीव दगडापासून घडवलेली विठ्ठल रखुमाईची मुर्ती . किती तेजस्वी आनंदी , सात्विक आहेत दोन्हीही मुर्ती. अनघा आनंदून गेली .🌟🌟

अनघा त्या मुलीस:- अगं ऐक !!!🌟🌟🌟

पण ती मुलगी नव्हती तिथं . पटकन मुर्ती देवून निघूनही गेली .अनघाचे आभाराचे दोन शब्द ऐकायलाही नाही थांबली ती.

अनघाचे डोळे पाण्याने डबडबले आपण किती खुजे , संकुचित ... एका क्षणात खूप लहान ठरलो हिच्यापुढे.

सारा गर्व अभिमान एका झटक्यात गळून पडला एखाद्याची कुवत ठरवणारे आपण कोण का हिने न बोलता आपल्याला आपली कुवत दाखवली मोग्याचा सुगंध साऱ्या अंगणात दरवळला .आज तो रोजच्या पेक्षा जास्त टवटवीत बहरलेला वाटला

आपण पण अहंकाराला गंगेत अर्पण करा, मग बघा संसाराचा मोगरा पण कसा बहरतो...तो...!

Mr.Prashant Kokane

Asst. Professor

Patuck - Gala College of Commerce & Management

शीर्षक - गुगल करिये जनाब, भारत में ये वैध है....

क्रिप्टोकरन्सीचा वाढता वापर देशातील गुंतवणुकीला प्रोत्साहन देऊन आणि सीमापार व्यापार सुलभ करून भारताच्या अर्थव्यवस्थेच्या वाढीस मदत करत आहे. क्रिप्टोकरन्सी पारंपारिक बँकिंग प्रणालींना कमी किमतीचा पर्याय प्रदान करून आर्थिक समावेशाचा विस्तार करण्यास मदत करते. वेगवान जागतिक वित्त क्षेत्रात, क्रिप्टोकरन्सी बदलासाठी एक उत्प्रेरक साधन म्हणून उदयास आले आहे, ज्याने सीमापार व्यवहारांच्या पारंपारिक प्रतिमानांची पुन्हा नव्याने व्याख्या केली आहे. डिजिटल चलनांचे विकेंद्रित, सीमारहित स्वरूप पारंपारिक बँकिंग प्रणालींमध्ये अंतर्निहित अकार्यक्षमतेची जागा घेत हा संबंधित निबंध सीमापार व्यवहार सुलभ आणि वेगवान करण्यात या डिजिटल मालमत्तेच्या महत्त्वाच्या भूमिकेबद्दल आपले मत मांडतो.

बिटकॉइन हूं भाई बिटकॉइन हूं
मुख्य ते चलन भाई ऑनलाइन हूं
कहलाता हूं मुख्य क्रिप्टोकरन्सी
मोटे धन की मैं हूँ एजन्सी !!
ब्लॉकचेन तंत्रज्ञान पे चलता
सारे विश्व में है मेरी चर्चा
किंतू ये ध्यान रहे जरूर
भारत सरकार को मैं नामंजूर
इसिलिये मुझमें जो करीन निवेश
लाभ आणि हाणी दोनो राहीन विशेष !!

क्रिप्टोकरन्सी म्हणजे नक्की काय ?

क्रिप्टोकरन्सी विकेंद्रित बहुआयामी व्यवहार पर्याय सुचवते, ज्यामुळे व्यक्तींना पारंपारिक बँक खात्याशिवाय सहज निधी पाठवता आणि प्राप्त करता येतो.

क्रिप्टोकरन्सी कोणत्याही केंद्र सरकारच्या प्राधिकरणाद्वारे नियंत्रित केल्या जात नाहीत, ज्यामुळे ते कोणत्याही सरकारी हस्तक्षेपापासून मुक्त असतात. ब्लॉकचेन तंत्रज्ञानावर आधारित, अनेक क्रिप्टोकरन्सी विकेंद्रित नेटवर्क आहेत.

क्रिप्टोकरन्सी हे एका नेटवर्कवर आधारित डिजिटल चलन आहे जे मोठ्या संख्येने संगणका तंत्रज्ञानावर विखुरलेले आहे. क्रिप्टोकरन्सीची विकेंद्रित प्रणाली पैसे हस्तांतरित करणे जलद आणि स्वस्त करते. तरीही किंमतीतील अस्थिरता, गुन्हेगारी कारवायांमध्ये कथित वापर ज्याचे ट्रॅक तयार करणे सोपे नाही आणि नाण्यांच्या खाणकामासाठी उच्च ऊर्जा वापर ही क्रिप्टोकरन्सी स्वीकारण्यातील काही प्रमुख आव्हाने मानली जातात याशिवाय सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे या नाण्यांना कोणतीही सार्वभौम हमी किंवा मान्यता नाही.

भारतात क्रिप्टोकरन्सी कायदेशीर आहेत का ?

पेमेंट माध्यम म्हणून क्रिप्टोकरन्सी भारतातील कोणत्याही केंद्रीय प्राधिकरणाद्वारे नियंत्रित किंवा जारी केल्या जात नाहीत. क्रिप्टोकरन्सी हाताळताना मतभेदांचे वर्गीकरण करण्यासाठी कोणतीही मार्गदर्शक तत्त्वे दिलेली नाहीत. म्हणून, जर तुम्हाला क्रिप्टोमध्ये व्यापार करायचा असेल तर ते तुमच्या स्वतःच्या जबाबदारीवर करायला हवी.

भारताच्या अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी डिजिटल मालमत्तेवर कर सुरु केल्याने देशातील क्रिप्टोकरन्सीच्या कायदेशीरतेवर चर्चा वाढली आहे. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) चे गव्हर्नर आणि इतर प्रमुख मंत्र्यांची वेळोवेळी भूमिका पाहता, भारतात क्रिप्टोकरन्सीवर बंदी नाही हे सुरक्षित असू शकते. २०२२ पर्यंत देशात क्रिप्टोकरन्सी अनियंत्रित होती. २०२२ च्या केंद्रीय अर्थसंकल्पात सरकारने क्रिप्टोकरन्सीमधून नफ्यावर ३०% आणि १% कर आणि स्रोतावर कर वजा केल्यावर हे बदलले. या घटनेने देशातील क्रिप्टोकरन्सीचे भारत सरकारचे अधिकृत नियमन चिन्हांकित केले. अनेकांनी या निर्णयाचे समर्थन केले. क्रिप्टोकरन्सीला मान्यता मिळण्याच्या मार्गाची सुरुवात झाली आहे.

भारतातील क्रिप्टोकरन्सीवर कर ?

क्रिप्टोकरन्सीवरील कर हा भारतातील सर्वात गोंधळात टाकणारा गुंतवणूक पर्याय आहे. सुरुवातीच्या वर्षात, भारतात क्रिप्टोकरन्सीवर कोणताही आयकर किंवा वस्तू आणि सेवा कर (GST) नव्हता परंतु अलीकडील केंद्रीय अर्थसंकल्प २०२२ मध्ये, क्रिप्टोकरन्सी समाविष्ट असलेल्या डिजिटल किंवा आभासी मालमत्तेसाठी कर व्यवस्था लागू करण्यात आली आहे. त्यानुसार -

- क्रिप्टो गुंतवणूकदारांना त्यांच्या उत्पन्नाचा एक भाग म्हणून तोटा आणि नफ्याचे चांगले गणित रेकॉर्ड ठेवणे आवश्यक आहे.

- आभासी किंवा डिजिटल मालमत्तेच्या हस्तांतरणातून मिळणाऱ्या कमाईवर, ३०% कर आकारला जाईल. करामध्ये क्रिप्टोकरन्सी, **NFTS** इत्यादींचा समावेश होतो.
- व्हर्च्युअल किंवा डिजिटल मालमत्तेच्या हस्तांतरणातून मिळालेल्या नफ्याचा अहवाल देताना कोणत्याही कपातीसह संपादनाच्या खर्चास परवानगी दिली जाईल.
- श्रेयोल्ड मर्यादा ओलांडल्यास खरेदीदाराच्या पेमेंट स्रोतावर कर वजा (**TDS**) वर १% कर आकारला जाईल.
- व्हर्च्युअल किंवा डिजिटल मालमत्ता गुंतवणुकीमुळे गुंतवणूकदारांना कोणत्याही नुकसानीला सामोरे जावे लागत असल्यास, ते इतर उत्पन्नातून वसूल केले जाऊ शकत नाही.

क्रिप्टोकरन्सीचे फायदे काय आहेत ?

क्रिप्टोकरन्सीने जागतिक स्तरावर गुंतवणूकदारांमध्ये लोकप्रियता मिळवली आहे. तांत्रिक सहभाग आणि औद्योगिकीकरणासह, डिजिटल चलने इतरांपेक्षा समाधानकारक स्थिती प्राप्त करत आहेत. उदाहरणार्थ, बिटकॉइन, क्रिप्टोकरन्सी वापरून बँका आणि इतर वित्तीय संस्थांच्या सहभागाशिवाय पैसे हस्तांतरित करणे सोपे होते.

महागाई संरक्षण

चलनवाढीमुळे अनेक चलनांचे मूल्य घसरते. अनेक लोक क्रिप्टोकरन्सीला चलनवाढीपासून संरक्षण देतात. बिटकॉइनमध्ये कधीही टाकल्या जाणाऱ्या संपूर्ण नाण्यांवर कठोर नियम असते. उदाहरणार्थ, पैसे पुरवठ्यातील वाढ बिटकॉइनच्या प्रवठ्यातील वाढीला मागे टाकत असल्याने बिटकॉइनची किंमत वाढेल. इतर अनेक क्रिप्टोकरन्सी पुरवठा मर्यादित करण्यासाठी समान यंत्रणा वापरतात तसेच महागाईपासून संरक्षण म्हणून कार्य करू शकतात.

व्यवहाराची गती

तुम्ही तुमच्या प्रिय व्यक्तींना या द्वारे पैसे हस्तांतरित करू इच्छित असल्यास, उदाहरणार्थ, युनायटेड स्टेट्समध्ये, मालमत्ता किंवा निधी एका खात्यातून दुसऱ्या खात्यात पटकन हलवण्याचे काही मार्ग आहेत. क्रिप्टोकरन्सीचे व्यवहार काही मिनिटांत केले जातात आणि ते अनेकांना आकर्षित करते. यू.एस. वित्तीय संस्थांमध्ये, बहुतेक व्यवहार तीन ते पाच दिवसांत पूर्ण होतात आणि वायर ट्रान्सफरला किमान २४ तास लागतात.

खर्च व प्रभावी व्यवहार

क्रिप्टोकरन्सीज जागतिक स्तरावर निधी हस्तांतरित करण्यात मदत करू शकतात. क्रिप्टोकरन्सीच्या मदतीने व्यवहाराची किंमत किमान किंवा शून्य असू शकते. ते नगण्य आहे कारण ते व्यवहारांची पुष्टी करण्यासाठी **VISA** सारख्या अडथळ्यांची गरज काढून टाकते.

विकेंद्रीकरण

क्रिप्टोकरन्सी हे पैशासाठी अगदी नवीन विकेंद्रीकरण मॉडेलचे चित्रण आहे. ते चलनाच्या मत्केदारीचा सामना करण्यास आणि नियंत्रणापासून मुक्त पैसा मिळविण्यास देखील मदत करतात. कोणतीही सरकारी संस्था नाणे किंवा प्रवाहाची योग्यता निश्चित करू शकत नाही आणि क्रिप्टो उत्साही क्रिप्टोकरन्सी सुरक्षित बनवतात.

प्रवेशयोग्यता

क्रिप्टोकरन्सी वापरण्यासाठी गुंतवणूकदारांना फक्त संगणक किंवा इंटरनेट कनेक्शनसह स्मार्टफोन आवश्यक आहे. क्रिप्टोकरन्सी वॉलेट उघडण्यासाठी कोणतीही ओळख पडताळणी, क्रेडिट तपासणी किंवा पार्श्वभूमी नाही.

जुन्या वित्तीय संस्थांच्या तुलनेत ते जलद आणि सोपे आहे. हे व्यक्तींना सहजतेने इंटरनेट व्यवहार करण्यास किंवा एखाद्याला निधी पाठविण्यास अनुमती देते.

निर्धोक आणि सुरक्षित

तुमच्या क्रिप्टो वॉलेटच्या खाजगी की मध्ये प्रवेश मिळवल्याशिवाय कोणीही तुमच्या निधीमध्ये प्रवेश करू शकत नाही. तुम्ही तुमची चावी (पासवर्ड) विसरल्यास किंवा हरवल्यास तुम्ही तुमचा निधी परत मिळवू शकत नाही. व्यवहाराची पडताळणी करणाऱ्या संगणकांच्या विखुरलेल्या नेटवर्कसह ब्लॉकचेन प्रणालीद्वारे व्यवहार सुरक्षित केले जातात. गुंतवणूकदारांनी क्रिप्टो मालमत्ता त्यांच्या स्वतःच्या वॉलेटमध्ये ठेवल्यास ते अधिक सुरक्षित आहे. सार्वजनिक आणि खाजगी की, कामाचा पुरावा किंवा स्टेकचा पुरावा आणि इतर विविध प्रकारच्या प्रोत्साहन प्रणाली वापरून व्यवहार सुरक्षित केले जातात.

पारदर्शक

ब्लॉकचेनच्या विकेंद्रित स्वरूपासह, थेट हस्तांतरणाचा मागोवा घेण्यासाठी प्लॅटफॉर्मवर ब्लॉकचेन एक्सप्लोरर वापरून पैसे हस्तांतरण व्यवहार पाहू शकतात. ही खुली आणि पारदर्शक व्यवस्था गुंतवणूकदारांना दिलासा देणारी आणि भ्रष्टाचारमुक्त आहे.

खाजगी

तुमच्या खात्यात गोपनीयतेची पातळी असल्यामुळे कोणताही तृतीय पक्ष हस्तक्षेप नाही. ब्लॉकचेनवर, गुंतवणूकदारांकडे एक ओळखकर्ता आणि तुमचा वॉलेट पत्ता असतो कारण व्यवहार हे छद्मनाव असतात आणि तुमच्याबद्दल काहीही वैयक्तिक नसते. गोपनीयतेचे क्रिप्टोकरन्सी स्वरूप वाढविण्यासाठी गोपनीयतेवर लक्ष केंद्रित करणारी बरीच नाणी देखील आहेत.

चलन विनिमय सहजतेने केले जातात

गुंतवणूकदार यूएस डॉलर, भारतीय रुपया किंवा युरोपियन युरो सारख्या चलनांचा वापर करून क्रिप्टोकरन्सी खरेदी करू शकतात. विविध क्रिप्टोकरन्सी एक्सचेंज आणि वॉलेट गुंतवणूकदारांना क्रिप्टोमध्ये व्यापार करण्यास आणि विविध वॉलेटमध्ये किमान व्यवहार शुल्कासह चलने रूपांतरित करण्यास मदत करतात.

क्रिप्टोकरन्सीचे तोटे

क्रिप्टोकरन्सीमध्ये गुंतवणूक आकर्षक आणि फायदेशीर वाटू शकते परंतु गुंतवणूकदारांनी त्याच्या काही तोट्यांचाही विचार केला पाहिजे.

- क्रिप्टोकरन्सी हा व्यवहाराचा निनावी प्रकार असल्याचा दावा करते, परंतु ते प्रत्यक्षात छद्मनावी आहेत याचा अर्थ ते डिजिटल ट्रेल सोडतात जे फेडरल ब्यूरो ऑफ इन्व्हेस्टिगेशन डीकोड करू शकते. त्यामुळे, सामान्य लोकांच्या आर्थिक व्यवहारांचा मागोवा घेण्यासाठी फेडरल किंवा सरकारी अधिकाऱ्यांकडून हस्तक्षेप होण्याची शक्यता आहे.
- ब्लॉकचेनवर, 51% हल्ल्याचा सतत धोका असतो. हार्ड गुप पूर्ण झालेला व्यवहार उलट करू शकतो, व्यवहाराला प्रक्रियेत विराम देऊ शकतो, नाणी दुप्पट खर्च करू शकतो, नवीन व्यवहारांना वैधता मिळण्यापासून रोखू शकतो आणि बरेच काही करू शकतो. तरीसुद्धा, हा हल्ला फक्त अलीकडे हार्ड-फोर्क केलेल्या नेटवर्क आणि नवीन ब्लॉकचेनसाठी धोका आहे.
- बहुसंख्य ब्लॉकचेन कामाचा पुरावा सहमती यंत्रणेवर कार्य करतात. नेटवर्क सहभागींना नेटवर्कमध्ये ब्लॉक जोडण्यासाठी शक्तिशाली ASIC संगणक आणि योग्य हॅश वापरणे आवश्यक आहे. यामुळे, जास्त वीज वापर होत आहे आणि देश पर्यावरणावरील त्याचा प्रभाव कमी करण्यासाठी प्रमुख उपाय घेत आहेत.
- व्यवहारांशी संबंधित मुख्य धोरणांचा अभाव हा क्रिप्टोकरन्सीचा मोठा दोष आहे. क्रिप्टो वॉलेटमध्ये चुकीच्या पद्धतीने केलेल्या व्यवहारांसाठी नो रिफंड किंवा कॅन्सलेशन पॉलिसी ही डीफॉल्ट स्थिती मानली जाऊ शकते आणि प्रत्येक क्रिप्टो स्टॉक एक्सचेंज किंवा ॲपचे स्वताचे नियम आहेत.

बिटकॉइन आणि इथेरियम सारख्या क्रिप्टोकरन्सी विकेंद्रित ब्लॉकचेन तंत्रज्ञानावर चालतात. हे बँका आणि पेमेंट प्रोसेसर सारख्या मध्यस्थांची गरज काढून टाकतात, ज्यामुळे क्रॉस बॉर्डर ट्रान्सफरशी संबंधित व्यवहार खर्च लक्षणीयरीत्या कमी होतो. पारंपारिक वित्तीय संस्था बऱ्याचदा उच्च चलन रूपांतरण शुल्क, वायर हस्तांतरण आणि इतर शुल्क आकारतात.

क्रिप्टोकरन्सीच्या भवितव्यामध्ये आर्थिक क्षेत्रातील व्यत्यय आणि नावीन्यतेची प्रचंड क्षमता आहे. क्रिप्टोकरन्सी विकेंद्रीकरण, सुरक्षितता आणि प्रवेशयोग्यता यासारखे फायदे देतात, तरीही गुंतवणूकदारांना बाजारातील अस्थिरता आणि संबंधित धोके माहित असणे आवश्यक आहे.

नशा इसमे खूब है,
पर ये नहीं है कोई Wine !
लोग कहते हैं इसे डिजिटल करेंसी,
नाम है इसका Bitcoin !!
बहुत से लोगों को लगता है,
क्रिप्टो करेंसी गलत है, अवैध है !
तो जरा गूगल तो करिये जनाब,
यह अब भारत में भी वैध है !!
एक युग आएगा,
सब सौदा होगा ऑनलाइन !
अभी तो बस शुरुआत है,
बेहद काम आएगा बिटकॉइन !!

Mr. Sanjay Patole
Asst. Professor
SST College of Arts and Commerce

Poster

Ad Making

Competition

Globe Tours & Travels

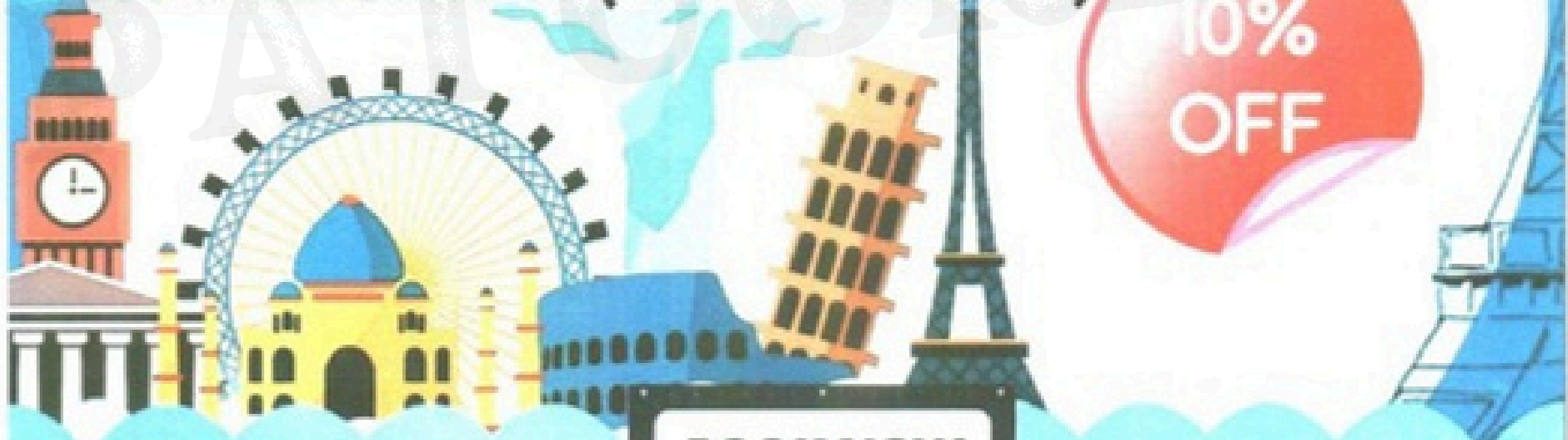

Flat
1000/- OFF

- **FLAT 1000/- OFF ON YOUR FIRST TOUR WITH US.**
- **DOMESTIC & INTERNATIONAL AIRLINE TICKETING.**
- **WORLDWIDE TOUR PACKAGES (FAMILY & COUPLE)**
- **VISA ASSISTANCE**
- **HOTELS & RESORTS BOOKING.**
- **TRAVEL INSURANCE.**
- **BUS & CAR BOOKINGS (FLAT 10% DISCOUNT)**

10% OFF

BOOK NOW

globetravels@gmail.com
www.globetravels.in

+91 9347648920
+91 8769546720

Samek Pawar
T.Y.BMS

AQUA DROP

**Sabse
Shudh
Pani!**

**PIE OUR HEALTHY
RAHIYE**

**AT JUST
9,999/-**

Aqua Drop RO + TDS Water Purifier

Aquadrop is RO water purifier service center in Chennai. At Aquadrop Ro, have professional experts handle any glitch in your water purifier ranging from your RO not working, water leakage from water purifier body, low water flow, bad odor or water taste. We provide the following water purifier repair and services in medavakkam, Chennai, anytime you need it.

Water Purifier Installation

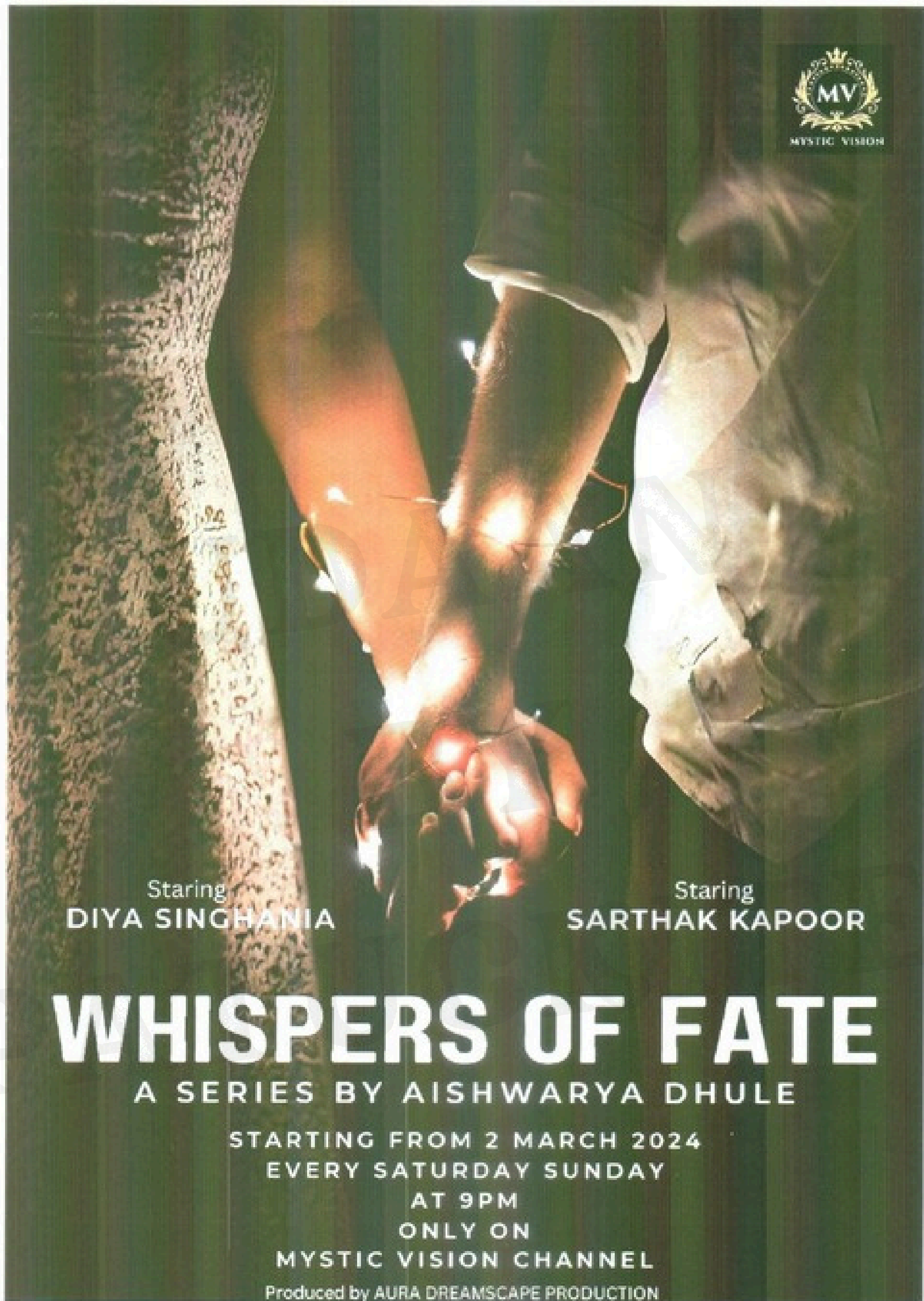
Water Purifier Repair

Water Purifier Service

Water Purifier Un-Installation

Please contact us for more information via phone or email, one of our representatives will be pleased to answer any questions relating to this service and provide further advice on how we can help at a later date ALL BRANDED RO WATER PURIFIERS
SERVICE CALL: 73584 77666/73584 79666

Asihwarya Dhule
T.Y.BMS

Staring
DIYA SINGHANIA

Staring
SARTHAK KAPOOR

WHISPERS OF FATE

A SERIES BY AISHWARYA DHULE

STARTING FROM 2 MARCH 2024
EVERY SATURDAY SUNDAY
AT 9PM
ONLY ON
MYSTIC VISION CHANNEL

Produced by AURA DREAMSCAPE PRODUCTION

Pawan Gupta
S.Y.B.Com

Go Digital
HEALTH insurance
Ltd.

Your health
is
our priority

About us: -
"your insurance " Is the largest
independent life insurance
group - with a presence in
20markets globally.

"THE BEST
GIFT FOR YOUR
PARENTS"

CONTACT US: -
1) +00 123 33022778
2) Godigital@gmail.com
2) Wwww.healthinsurance.com
4) 123, S.V. road,bandra (w.)
Mumbai,
Maharashtra, 12345

SERVICE: -

- 1) Giving advice to our customers regarding their interest.
- 2) Personalized your plan according to your budget.
- 3) Assisting closely our customer as if they are our family members.
- 4) Supporting our customers 24 × 7.

Deepesh Gupta
S.Y.BMS

Patuck Polytechnic Trust's

PATUCK-GALA COLLEGE OF COMMERCE & MANAGEMENT

(Affiliated to University of Mumbai)

Re-accredited with A+ grade by NAAC (3.34 CGPA)

**PATUCK CAMPUS, RUSTOMBA PATUCK MARG,
100 NEHRU ROAD, NEAR VAKOLA BRIDGE,
SANTACRUZ EAST, MUMBAI - 400 055**

Website : <https://www.patuck.edu.in/degree-college/>

Contact Number : 8828877021

